

T E V Y N Ė

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tevyne“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
“T E V Y N Ė”
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

„Tevynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Vielpatystėse \$2.00
“T E V Y N Ė”
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 47 Acceptance for Section 1103, Act

Postage provided for in
authorized on June 27, 1918

New York, N. Y. Lapkričio (November) 21, 1924.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XV

Norus Klaipedos Uosto Direkcijoj

Lenkijai Grumoja Badas

Japonai Išardė Tautų Sąjungos Posedį

NORUS PASKIRTAS KLAIPĖDOS UOSTO DIREKCIJON.

Klaipėdos konvencijos antras priedas nustato, kad Klaipėdos uosto administracija, eksploatacija, išlaidos ir plėtojimas pavada Uosto Direkcijai iš trijų narių, kurių vieną skiria Lietuvos vyriausybė, vieną Klaipėdos krašto valdžia ir vieną Tautų Sąjungos susisiekimo ir tranzito konsulatų ir techninės komisijos pirmininkas. Dabar Lietuvos laikraščiai praneša, kad Lietuvos atstovų Klaipėdos Uosto Direkcijon paskirtas inžinierius Tomas Norus-Naruševičius. Klaipėdos Krašto Direkcijon išrinko p. Borchertą atstovauti Klaipėdos kraštą Uosto Direkcijoje. Apie Tautų Sąjungos atstovo paskirimą į Uosto Direkciją iki šiol dar nieko nežinoma.

LENKIJAI GRUMOJA BADAS.

Pačių lenkų laikraščiai skelbia, kad neseniai Lenkijos žemės ūkio ministeris Janiekis pareiškė, kad Lenkijai ši žiema bus labai sunki maisto trūkumo atžvilgiu. Žiemkenčių javų pasėliai visai išnykė daugely vietų, ypač labai nukentėjo žiemos rytų ir pietų Lenkijos dalys. Likusiose dalyse derlius esąs žemiau vidutinio ir daug blogesnis už pernykštį. Janiekis numato didelį duonos trūkumą, duonos importo didėjimą ir didelį pakilimą duonos kainų, ypač ruginės duonos.

JAPONAI IŠARDĖ TAUTŲ SĄJUNGOS POSĖDĮ.

Šiomis dienomis Genevoje posėdžiauja Tautų Sąjungos sušaukta tarptautinė konferencija, kad sulauktų opiumo naudojimą. Tolimuose Rytuose ir svaržius jo importą į kitas valstybes. Šios konferencijos lapkr. 16 d. posėdyje Anglijos atstovai paabejojo apie Japonijos atstovų tikrinimus opiumo importo klausimu, todėl Japonijos darymą vynuogių vyno ir atstovai užsipuolet ant Anglijos ir pakėlė tokį triukšmą, kad posėdis pertrauktas didžiausios betvarkėje. Vienok nežiurint to japonų prisiskintuosius teisėjus ir smarkavimo, konferencijos posėdžiai tęsiasi toliau ir visų griežtumu smerkiamas opiumo naudojimas. Šioje konferencijoje dalyvauja oficialiai ir Jungt. Valst. atstovai.

DIDELI GAISRAI JERSEY CITY MIESTE.

Kilęs gaisras su eksplozija Battelle ir Renwick kompanijos salietros dirbtuvėje Jersey City miesto pietiniame išdirbystės ir biznio centre, taip umai išsiplėtojo, kad sicutė per šešias valandas, sunaikindamas daugiaviečių namų ir padarydamas viršaus milijono dol. nuostolių. Liko be pastogės viršaus 3,000 žmonių. Apie 50 ypatų sužeista, daugiausiai ugngagesių, kurių keliolika sužeista pavojingai. Taipgi trečiojo dienoj kilo kitas gaisras šio miesto prieplaukose, kuris padarė nuostolių viršaus dviejų milijonų dol. Sunaikino dvi prieplaukas ir 14 laivelį. Sunkiai sužeista 6 ypatos.

ŽEMĖS DREBĖJIME ŽUVO 600 YPATŲ.

Smarkus žemės drebėjimas sukratė salą Java, netoli Azijos. Žemės drebėjimas buvo tokis smarkus, kad sugriovė daugelį namų — net istisus miestelius ir kaimus visiškai sunaikino. Neoficialiai apskaitliavimai tikrina, kad apart milžiniškų medžiaginių nuostolių žuvo šioje katastrofoje apie 600 ypatų.

ISPANIJOS NERAMUMAI TĖSIASI.

Pranešama iš įvairių šaltinių, kad buriais ginkluoti revoliucionieriai slapta eina į Ispaniją iš visų kraštų. Sakoma reikiams tikrai pavojingas revoliucijinis judėjimas Ispanijoje, nežiurint nei to fakto, kad diktatorius Primo de Rivera pastelbė, jog Ispanijos diktatura bus panaikinta sekamą kovo mėnesį. Matyt Ispanijos visuomenė nori patiti tai diktaturai sprandą nusukti.

NAMINIS VYNAS YRA LEGALUS GĖRIMAS.

Baltimore, Md., Jungtinių Valstijų Distrikto Teismas ejo byla kongresmano Jahn P. Hill, kuris prohibicijos valdininkų buvo skundžiamas už neteisėtą darymą vynuogių vyno ir obuolių gynu, kurie turi nuo 2.7 iki 11.64 nuoš. alkoholio. Šios bylos nagrinėjimas buvo vedamas prieš prisiskintuosius teisėjus po 20 valandų tarimosi prišaikintieji teisėjai išnešė visu griežtumu smerkiamas nuosprendį, kad kaltinama nekalta, nei viename jo apkaltinimo punktų, kurių buvo net šeši. Vadinas, sulig šio nuosprendžio, na-

mie gaminamas vinas ir obuolių gira paprasto alkoholinio tvirtumo yra legalus dalykas, by tik toki gėrimai nebūtų pardavinėjami. Vienok prohibicijos valdininkai sako nepaisis šito teismo nuosprendžio ir po senovei persekios kiekvieną darantį namieje svaiginančius gėrimus.

ITALIJOS FAŠISTAI NUSIMINE.

Lapkr. 12 d. Italijos fašistų tėvas — premieras Mussolini atidarė parlamentą, kuriame dalyvauja tik viena dešimčių fašistų partija. Socialdemokratų ir visas kairusis blokas parlamentą boikotuoja ir jo posėdžiuose nedalyvauja. Ir nors parlamentas beveik vienbalsiai užgyrė Mussolinio vyriausybę, bet fašistai yra nusiminę ir pats parlamentas be jokio gyvumo ir prislėgtu upu tęsia savo darbą.

GALUTINI ANGLIJOS RINKIMŲ DAVINIAI.

Anglijos parlamento galutini rinkimų daviniai yra sekami: konservatoriai laimėjo 412 vietų; Darbo Partija — 152; liberalai — 42; konstitucionalistai — 3 ir kitos grupės — 6 vietas; viso 615. Taipgi naujoji Baldwin'o vyriausybė pradėjo svarstyti diplomatinį santykių užmezgimą su Rusijos valdžia ir užvedė tyrinėjimą garsiojo Zinovjevo laiško.

150 METŲ ŽMOGUS IEŠKO PAČIOS.

Pranešama iš Konstantinopolio, kad šiame mieste gyvena tulas Zora Agrah, kuris esąs 150 metų amžiaus ir yra dar tiek tvirtas, kad ieško moteries apsivedimui, kuri jau būtų jo šešta pačia. Jisai sakosi visą amžį maitinasi tik duona ir vandeniu, nes visuomet nebuvęs tiek neturtingu, kad galėjus valgyti mėšą ar kitus kokius nors gardumynus.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Apsireiškusį epidemija Buboniškojo maro Britanijos Indijoje, Trimalgiri rajone, trumpu laiku pasmaugė viršaus 4,000 žmonių.
— Kilus karšties debatams Meksikos parlamente, pradėta šaudyti ir paleista viršaus 200 šuvių. Žymus darbininkų lyderis Morones sužeistas.
— Tikrinama, kad Jungt. Valst. sostinėj Vašingtone yra vienas „butlegeris“ kiekvienam šimtui gyventojų. Matyt aukštieji ponai „sautai“ gyventi nenori.
— Rusijos premieras Rykov pareiškė, kad padaryta didžiausia klaida, kuomet panaikinta ir apsunkena privatinė prekyba Rusijoje.

— Šiais metais visam pasauliui aliejus ir įvairiausio žibalo išprodukuota 1,013,000,000 bačkų. Vienose tik Jung. Valst. išprodukuota 718,000,000 bačkų.

— Netoli Vero, Fla., nukritus nuo bėgių keliams traukinio vagonams penkios ypatos užmušta ir 12 sunkiai sužeista.

— Apskaitliuojama, kad šių metų bulvių derlius Jung. Valst. sieks apie 454,119,000 bušelių.

— Lenkija galutinai susitarė su Jung. Valst. valdžia savo skolų šiai šaliai fundavimo klausimu. Lenkija skolinga Jung. Valst. su neišmokėtais nuosimčiais

viso \$178,650,000. Susitaroma tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir Lietuvos skolų fundavimas.

— Šiais metais pranešama sumokėto įvairių mokėsių 20,497,500,000 frankų. Tai yra didžiausia suma sumokėtų vienais metais mokėsių Prancijoje. Vadinas, Prancijoje mokėsių našta labai sunki.

— Pranešama iš Medina, N. Y., kad tik šiomis dienomis gavo laišką, kuris raštas tėvams civilio karo velerano James Fisk 1864 m. Vadinas, šitam laiškui ėmė net 60 metų kol atėjo iš Baltimore, Md., į Medina, N. Y.

Iš Lietuvos Laikraščių

Nubaudė lenkų šnipus.

Šiomis dienomis karo lauko Teismas nagrinėjo lenkų šnipų p. Galino, Novickio ir Poliano bylų, kurie kaltinami špionavime Lenkų naudai. Teismas juos nubaudė: Galiną mirties bausme, Novickį kalėjimu iki gyvos galvos ir Polianą 2 metams sunkių darbų kalėjimu.

Lietuvių Vokiečių derybės.

Spalio 27 d. prasidėjo Berlyne Užsienių Reikalų Ministerijoj vokiečių — lietuvių derybės, kilusių klausimų, del Klaipėdos krašto perėjimo Lietuvai sureguliuavimo reikalui.

Ministerijos Direktorius Schubertas ministerio vardu sveikino Lietuvos Atstovą Sidzikauską, į ką šis paskutinis atsakė. Tada prieita svarstyti visą eilę klausimų, kaip tai: geležkelio, sienos, žvejybos, pensijų ir kitų.

Komisijos pradėjo darbą spalio 28 d. Delegacijos pirmininku paskirtas Sidzikauskas, Lietuvos Atstovas Vokiečioj.

Pagavo agitatore.

Kaune politinės policijos sulaikyta Marija Mačiulytė, baigusi agitatorių kursų Rusijoje ir grįžusi į Lietuvą, prisidengusi slaptyvardė Bružaitė, vedimui komunistinės propagandos Lietuvoje.

Visa brangsta.

Sąryš su paaiškėjusiu nederlium Lenkijoj Vilniaus rinkoje visa ėmė brangti. Įdomu, kad brangsta ne tik valgomieji produktai. Jeigu dabar rudinį susilaukėm brangymėčio, tai kas bus žiemą?

Dvejopas mastas pakraščiams.

Lenkijos ministeris Gibneris įsakė Baltstogės, Polesės, Volinės ir Vilniaus vaivadoms savaitės laike padaryti masines kratas kaimuose tikslu surasti ir

Ką Pasakė Dr. Basanavičius Britų Tautai

Viesėdamas šią vasarą Lietuvoje Anglų laikraštiniukas literatas Majoras Mr. Owen Rutter buvo prašęs mūsų tautos atgimimo patriarcho Dr. Jono Basanavičiaus parašyti atsišaukimą į Britų Tautą, kuri pasizadėjo išplatinti po visą Angliją. Tasai Dr. Basanavičiaus parašytas atsišaukimas, kaip patiriame, yra ištikrųjų buvęs plačiai paskleistas Anglijoje. Čia paduodame nors ir kiek vėlokai gautą jo tekstą:

Nuo senovės laikų aplink didžiasias tautas grupuojausi mažesnės, kurios, tarytum, jų globos pavėsyje ieško savo buitės patikrinimo. Taip paveizdan aplink Romėnus spietėsi anais laikais gausingos mažos tautos, kurios nešiojo garbingą sau vardą: socii populi romani. Panašus santykiavim pobudis yra dabar tarp lietuvių tautos ir Anglų imperijos, iš kurios Lietuvos respublika nuo pat jos atsisistatymo jaučia jau galinę globos ranką.

Lietuvių tauta tarp visų Europos tautų tebevertojanti šiandien dar gėva, seniausia, tyriausiam pavim dale išlikusių arių kalbą, stovinčią artimiausioje giminyntėje su senovės Indijos sanskritų, graikų ir romėnų kalbomis ir išlaikiusią savo senos kultūros pėdsakus, žaidė dar viduramžių laikais Rytų Europos tautų tarpe ir jų istorijoje žymią rolę, kol, susivienijusi su Lenkais, beveik visiškai tą rolę prarado. Pastarųjų šimtmečių nuotikių nušilpinta, jiji beišliko, tarytum, vos šešelis galingos kitą kartą tautos. Pasiluosavus iš pastarojo šimtmečio Rusų vergijos jungo, jiji tebėra dar silpna ir yra reikalinga kitų galingesnių tautų paramos.

Tarp tų stipriųjų tautų lietuvių tautos akys instiktiviai kreipiasi į Ameriką, su kuria turime daug giminyntės ryšių, dėka beveik milijoninei lietuvių emigracijai ir greta pirmoje eilėje į galingą Britų imperiją, iš kurios naujai atsistatūsioji Lietuvos respublika yra jau nemaža prityrusi simpatijos ir iš kurios ji tikisi ateityje dar didesnės paramos, kuri leistų lietuvių tautai išlaikyti ir savo kultūrą, semiančią savo pradžią iš žilos senovės, kaip ir savo naujai atgautąją valstybinę nepriklausomybę.

Bučiau labai laimingas, jei prasidėjusieji tarp mūsų. Iš Lietuvos piliečių raštungumas daugiausia išsiplėtęs latvių tarpe (67,1 nuoš.) ir mažiausia rusų tarpe (30,5 nuoš.).

Anglų ir Lietuvių tautos geri santykiai darytusi kas kartą tampresni ir širdingesni, idant lietuvių tauta giliu įsitikinimu galėtų igyti senovės pavyzdžiu garbingą socii populi britanici vardą.

Dr. J. Basanavičius.
Palanga, 4. 8. 1924 m.
(„Kl. Žin.“)

MALONUS REIŠKINYS.

„Trinitas“ praneša, kad šiemetinis naujokų ėmimas kariuomenėn visoje Lietuvoje baigiasi. Iš ėmimo Komisijų turima žinių, kad visur stoja visi naujokai, išskyrus kai kuriuose miestuose keletą žydėlių. Jokių susižeidimų ir pasigadinimų, kuriuos taip plačiai darydavo prie rusų, dabar nedaro; atvirksčiai, kaiku rie net slepia savo kuno nedateklus, kad tik būtų priimti ir tinkami patarnauti savo šaliai; stoja linksmai, geru upu, triukšmų nekeliama; kuno atžvilgiu visi sveiki, kaip ažuolai, vikrus; įkyrių prašymų atleisti kaip nors nuo tarnybos mažai. Apškritai, visur matyti noras ir supratimas patarnauti savo šaliai, išmokti karo amate ir dalyvauti šalies gynime, kai reikės.

Taigi anot tos patarlės: keičiasi laikai — keičiasi ir žmonės. Pagaliau, kas per nepriklausoma valstybė būtų, jei jos piliečius reikėtų gaudyti po miškus, kad pristačius privalingas pareigas eiti — savo kraštą ginti nuo priešų.

NENAUDINGI SVE-TIMŠALIAI.

„Klaipėdos Žinios“ praneša, kad pasikalbėjime su spaudos atstovais konsuliarinio departamento direktorius Babinskis pareiškė, kad Lenkijai negeistiniai sveičiažemiais yra lietuviai, vokiečiai ir rusai. Su lietuviais, esą, visai nesiskaitoma, nes su Lietuva nėra jokių konsuliarinių — diplomatinų santykių. Vokiečių nenori išileisti Lenkijon, nes jie varo priešlenkišką propagandą ir stengiasi apsigyventi Aukšt. Silezijoje. Rusai gi daugiausia negeistiniai, nes jų vieni — emigrantai — rusifikuoja kraštą ir trukdo Vilnijos, Polesės ir Volinės polonizavimą, gi antrieji — tarybų piliečiai — skleidžia žalingas komunizmo idejas. Beje, rusų emigrantai, sulig paskutinio įstatymo neturi teisės apsigyventi rytų pakraščiuose. Kaslink žydų, Babinskis pareiškė, kad ypač su siostais Lenkija santykiauja gerai, nes jie yra vienintėliu priešveiksniu bolševikams.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Vis raštai skiriami „Tevynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, prašymai ir t. t. naikinama ir autoriam negražinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui.

ATEIVYSTĖS ĮSTA-TYMO ŽIAURUMAS.

Pastarasis suvaržymo ateivystės į Jung. Valstijas įstatymas, kuris įėjo galėn su šiu metų liepos 1 d., yra begalo neteisingas ir kartų žiaurus. Šituo įstatymu Amerikos patriotai netik vienas tautas pažemina, o kitas išaukština ir suteikia speciales privilegijas ateivystėje į Jung. Valst., bet juoni einama net taip toli, kad ant visados perskiriama šeimynos. Pilnai susipažinusieji su šiuo įstatymu žmonės tikrina, kad nei vienas ateivis negalės pastoti Jungtinių Valstijų piliečių, kurio žmona ar nepilnamečiai vaikai gyvena kitoje šalyje. Vadinasi, užkertama kelias šeimynoms susijungti bent kuomet ateityje, nes iš daugelio šalių nepiliečių giminėms atvykti Amerikon nėra jokios vilties.

Prie ko veda šitokis įstatymas Jung. Valst. gyvenančius vyrus ir moteris nepiliečius, kurių žmonos ar vyrai gyvena kitose šalyse, gali būti aišku kiekvienam. Šituo faktų pradeda susirupinti net ir patys minėto įstatymo autoriai. Štai net tokis šovinistiško nusistatymo patriotas, kaip Darbo Sekretorius James J. Davis, kuris pats yra ateivis, bet didelis ateivių priešas ir karštas priverstinis ateivių amerikinizacijos apaštalas, pripažįsta, kad šis įstatymas yra nežmoniškas! Jisai sako, kad kongresas kuogreičiausiai turėtų imti žygius, kad sudarius naują proviziją išvengimui perskyrimo šeimynų, įgyvendinant šį įstatymą. Esą pats žmoniškumas reikalauja, kad mūsų ateivystės suvaržymas neverstų vyrus ir pačias, brolius ir seseris, tėvus ir vaikus persiskirti, kuomet tik galima to išvengti ir juos suvienyti.

Jeį jau net tokis patriotas, kaip p. Davis, šitai pat siliepia apie dabartinį ateivystės suvaržymo įstatymą, tai gali būti aišku kiekvienam, ant kiek šitas įstatymas yra neteisingas ir žiaurus. Ar kukluksų vadovaujami šiandieniai Jung. Valst. republikoniški valdonai panorės šitą žiaurų įstatymą peržiūrėti ir jį pakeisti nors tiek, kiek rekomenduoja p. Davis, tuo tarpu sunku pasakyti. Bet žinant republikonų kukluksiskai agresyvi nusistatymą linkui ateivių, sunku tikėtis, kad jie padarytų bent kokią pakeitimą šiame įstatyme. Juk jie patys šitą įstatymą su didžiausiu džiaugsmu perleido ir nei pats prezidentas Coolidge jį pasirašydamas, iki padangių iškėlė.

Pasidėkavojant republikonų administracijai ir jų didžiūmai kongrese, iš laisvos Amerikos, kokią iki šiol visas pasaulis garbindavo ir už kokią Jurgis Vasingtonas ir Abraomas Linkolnas kovojo, šiandien beliko vien parodija! Pasiliko tik skeletas iš tų laisvųjų ir Amerikos gyventojų teisų, už kurias šios valstybės kurėjai kovojo. Ir jei didžiūma šios šalies piliečių nesudraus kukluksų vadovaujamų republikoniškų valdonų, tai greitai laiku iš laisvos Amerikos pasidarys reakcionieriškiausia valstybė pasaulyje.

MOTERŲ LAIMĖJIMAS POLITIKOJE.

Dar taip neseni laikai, kuomet daugelis šio krašto vyrų tikrindavo, kad moterims vieta tik virtuvėje — tik kudikius daboti, valgi gaminti ir namus prižiūrėti. Vienok moterys su šituo tikrinimu nesutiko ir jos energingai kovojo už lygias teises su vyrais politikoje. Joms gelbėjo progresyviai vyrai ir pasauliniam karui sudrebinus senoją, kraštutiniausiu konservatizmu paremto, pasaulio pagrindus, nusilenkė ir didžiūma vyrų tam moterų reikalavimui ir su 19-ta konstitucijos pataisa, priimta 1920 metais, Jung. Valst. moterims suteikta lygios teisės su vyrais politikoje.

Per šiuos keturis metus moterys politikoje tiek pažengė pirmyn, kad pereituo- se rinkimuose jos pasiekė net tokių laimėjimų, kokių niekas nesitikėjo. Išrinkta keturios moterys į tokias vietas — urėdus, kad ištikrųjų tas sudaro labai reikšmingą faktą. Pirmu kartu Jung. Valst. istorijoje išrinkta net dvi moterys gubernatoriškai: ponja Miriam A. Ferguson išrinkta Texas (didžiausios) valstijos gubernatorium ir ponja Nellie T. Ross išrinkta Wyoming valstijos gubernatorium. Taipgi pirma moteris iš konservatyviškų rytinių valstijų išrinkta į kongresą. Ja yra New Jersey miesto pilietė ponja Mary Hopkins Norton. Ir New Yorko valstija išrinko ponją Florence Knapp Valstijos Sekretorium. Ir šituos rinkimus moterys laimėjo ne kaip pon kandidatės moterų laimėjimui iškelti. Jos išrinktos didžiūmos piliečių valia vien delto, kad jomis pasi- tikėta, kad balsuotojams patiko jų iškelti principai.

Tiesa, apie moteris negalima pasakyti, kad jos stoje dalyvauti politikoje parodė didesnio subrendimo ir pasirinko tiesesnę kelią už vyrus. Jos eina vyrų politikierių numintais takais ir dedasi prie senųjų kapitalistinių partijų. Moterys, kaip tokioms, atskiriai nuo vyrų ir savistoviai politikoje dar jokios iniciatyvos neparodė. Vienok šitas faktas moterų pereituo- se rinkimuose laimėjimų reikšmės nei kiek nesumažina. Ypač labai reikšmingas faktas, kad dvi moterys išrinkta net į tokius aukštus urėdus, kaip valstijų gubernatorių urėdai.

Šitos dvi moterys gubernatoriškai bus savistoviai, su

plačia autonomija, valdonais toki teritorijos ploto, kuris yra didesnis už Pranciją, Italiją, Belgiją ir Olandiją kruvon sudėjus. Šiu dviejų valstijų gamtos turtais yra daug didesni, negu bent kurios Europos valstybės, tik vieną Rusiją išskiriant. Todėl šios dvi moterys gubernatoriškai užims tokių valdonų vietas, kokių iki šiol neturėjo progos užimti nei viena moderninės gadybės moteris.

Bet kartu reikia konstatuoti ir kitas faktas. Su šitais laimėjimais moterys pastatomos kvotimams politiniams gyvenime. Į šiu dviejų moterų rankas atduota visų moterų ateities pasisekimai politikoje. Jų kiekvienas žygis bus atyžiai dabojamas ir apie jų valdymo pasekmingumą ar nepasekmingumą kuoplačiausiai žinos netik Amerikos visuomenė, bet ir visas pasaulis. Jei joms pavyks pasekmingais valdonais išsilaikyti, moterų laimėjimai politikoje artimoje ateityje eis platum keliu, bet jei jos suklups, tai pasaulis ilgam neužmirš, kad moterims buvo duota proga pasirodyti ir jos įrodė, kad moterys netinka aukštų valdininkų vietas užimti. Artima ateitis parodys, ar moterys jau priaugę šitiems svarbiems kvotimams išlaikyti.

Neseniai sugrįžęs iš Europos žymus biologistas Dr. McCurdy pasivežė žmogaus kaukolę, kuri surasta pietvakarinėje daly Prancijos. Dr. McCurdy su kitais žymiais mokslininkais ištyrinėję šitą kaukolę surado, kad ji priguli tai žmonių rasei, kuri gyvena ant šios žemės prieš 30,000 metų.

Tik ir beširdis tas mokslas! Imk ir šitai graiuk biblijos ir įvairių tikybų legendas apie pasaulio sutvėrimą ir apie iš molio nulipintą Adomą ir iš jo šonkaulio nukaltą Jėvą palaimintame Rojuje. Toki mokslininkų tyrinėjimai, tai tiesiog nepakenčiamas dalykas įvairių tikybinių legendų garbintojams.

„Lietuvos Ukininkas“ praneša, kad Kauno Miesto Valdyboje įvesta civilių vedybų registracija. Vadinasi, kas nenorės imti šliubo pas kunigą, tie galės užsirašyti Miesto Valstyboje, kad yra susituokę ir tokis susituokimas valstybės įstatymų plotmėje bus teisėtas. Šitas faktas, rodos, yra menkos reikšmės, nes visame kulturingam pasauly tokias teises piliečiai turi. Vienok katalikiškos Lietuvos demokratinio nusistatymo žmonėms prisėjo daug kovoti, kol šitų teisių pasiekta, nors jos ir yra garantuotos valstybės konstitucijoje. Už iškovojimą šitų teisių didžiausias nuopelnas priguli Dr. Jonui Šliupui ir jo iškurtai Laisvamųjų Eitinės Kultūros Draugijos.

Anglijos karaliaus privatis gydymojoas ir Londono Medikalės Draugijos prezidentas, lordas Dr. Bertrand Dawson, išėjo viešai su karšta agitacija už gimdymo kontroliavimą. Jis sako, kad šiandienio gyvenimo aplinkybės ir žmonijos ateitis reikalauja, kad sistematingai būtų einama prie gimdymo kontrolės (išvengimo didelių šeimynų). Jis taipgi pasmerkė bažnyčios autoritetų ignoravimą tikrųjų gyvenimo faktų ir prieštaravimą gimdymo kontrolei.

Šitas Dr. Dawson žygis sukėlė didelę sensaciją Anglijoje. Tuojaus įvairių tikybų vyskupai šoko smerkti tokią Dr. Dawson nuomonę ir ginti bažnyčios nusistatymą, kad žmonės auklėtų kuodidžiausias šeimynas. Matyt visų tikybų bažnyčios interesai reikalauja kuodidžiausių šeimynų.

Valdiškos statistikos skelbia, kad Jung. Valstijose persiskyrimai šeimynų daug sparčiau didėja, negu vedybos. Pavizdžiu, 1922 m. vedybų buvo 1,129,045, o persiskyrimų — 1,223,825. Gi 1923 m. vedybų buvo 1,223,825, o persiskyrimų — 165,139. Vadinasi, 1923 m. vedybos padidėjo 8.4%, o persiskyrimai — 11%.

Brooklynio komunistinis organas „L-svė“, bešmeiždamas S. L. A. Prezidentą S. Gegužį, nuėjo net taip toli, kad persto p. Gegužį net kriminaliu nusidėjėliu prieš Jung. Valst. įstatymus. Jau nekabant apie įvairius to kolonijų lupo skelbimus šmeižtus ant p. Gegužio ir kitų SLA darbuotojų, šitie besąžiniai tikrina, kad p. Gegužis „užlaiko salioną“ ir su „pagalba pastarosios įstaigos uoliai tuština tamsių darbininkų kišenių ir galvas“.

Vilniaus Lietuvių Gyvenimas

Vienas žymus ir pilnai patikėtinas pažangiųjų Vilniaus lietuvių darbuotojas rašo „Tevynės“ Redakcijai platų pranešimą apie Vilniaus lietuvių gyvenimą ir jų darbuotą. Kadangi jis paličia svarbų klausimą — Vilniaus atvadavimo pagrindą, tad galimas vietas to laiško čionai išspausdiname.

Noroms nenoroms turiu pasakyti atvirai, kad visgi mažaį aukų gavome iš Amerikos lietuvių Vilniaus lietuvių tautinei darbuotei paremti. Gal Amerikos lietuvių nepasitiki mūsų veikimu? Taigi čionai prie progos noriu pareikšti, kad tokiam nepasitikejimui nepivalo būti jokio pagrindo. Mes su aukomis esame labai atsargūs. Gavę jas tuojaus pranešame siuntėjams ir laiks nuo laiko skelbiame laikraščiuose. Neužlgo atsisiųsime apyskaitą, kiek esame iš viso gavę ir kam išleide. Vieni kitus kontroliuojame, todėl apie koki nors netikslingą aukų sunaudojimą, jei jos yra siunčiamos per Laikinąjį Vilniaus Lietuvių Komitetą, negali būti jokios kalbos.

Į diplomatinis Amerikos lietuvių žygius Vilniaus atvadavimo reikalui žiurime labai skeptingai. Juk šiandienės pasaulio tarptautinės politikos konjunkturos pakaitimas visiškai ne priguli nuo Amerikos, nes ji toje politikoje nedalyvauja. Daug daugiau mums Amerikos lietuvių padėtų remdami mūsų tautinę darbuotę moraliai ir mediaginiai. Moraliam mums būtų padaryta nemažos paramos, jei prie kiekvienos progos kulturingos Amerikos spaudoje būtų iškelta aiškšvėn visos daromos mums skriaudos iš lenkų valdžios pusės.

Kalbėti vien tik apie išorinį Vilniaus atvadavimą, nekreipiant dėmesį vietiniams gyventojams, yra ir nedemokratinga ir net netyklu. Dabar bendra pasaulinė politikos padėtis yra toki, kad Vilniaus krašto likimams daugiausiai priklauso nuo vietinių gyventojų valios. Turi būti dedamos visos pastangos, kad šio krašto lietuvių kultūriniai pakiltų ir susiprastų. Kai del kitataučių, jei Lietuvos politikai nori šį kraštą atvaduoti, tai, rodos, turėtų rūpintis igyti simpatiją šio krašto gyventojų, ypač žydų ir gudų. Toj pakraipoj visai nieko nedaroma — daromi net žingsniai, kurie suerzino žydus ir gudus. Prieš tris metus jų nusistatymas buvo lietuviams palankus, dabar jų simpatijos nukrypo į kitą pusę, daugiausiai į rytus.

Kalbomis apie Vilniaus atvadavimą ir ginklų žvaniginimu tikslo pasiekti negalima. Jeigu ir įvyktų toks stebuklas, kad vien tik Lietuvos ir Amerikos lietuvių pastangomis šis kraštas būtų atvadotas, tai jog prievarta negalės padaryti kitataučius ištikimais Lietuvos piliečiais! Jei sunkiai eina su Klaipėdos krašto valdymu, tai kaip gi bus su Vilniaus kraštu?

Šitokis komunistų organo šmeižtas yra tiesiog provokatorišku žygiu, nes šiandien Jung. Valst. užlaikymas salionu yra kriminaliu prasižengimu prieš šalies įstatymus ir laikraštyje paskelbtas ir įvardytas asmuo kaip saliono užlaikytojas, pastatomas valdžios persekiojimui. Tuo tarpu gi šiu žodžių rašytojai yra gerai žinoma, kad p. Gegužis niekuomet savo gyvenime neužlaikė jokio saliono, neigi buvo jokiam kitam biznyje ir šiandien jokio saliono ar kito biznio neužlaiko.

Štai kiek yra teisybės ir sąžinės pas komunistinius išgėvėlius, kuomet jiems yra reikalaujami žymūs ir diskredituoti visuomenės akyse netar naujančius jų kromeliui žmones. Tai vis komunistų organo „darbininkiška apšvieta“!

Pradėjo eiti Klaipėdoje kas antra savaitė nepriklausomo Klaipėdos krašto lietuvių laikraštis „Pajurio Sargas“. Laikraštis didelio žurnalo formato 16 puslapių, spausdinamas gotiškomis reidėmis gražia ir taisyklinga lietuvių kalba. Leidžia „Sargo“ bendrovė, redaguoja E. J. Jakužaitis. Adresas: Klaipėda, Turgaus g-vė 13 I.

Vilniaus Lietuvių Gyvenimas (toje pačioje vietoje)

Liutuvių skaičius Vilniaus krašte yra nemažas, bet labai dar didelis jų tamsumas ir skurdas. Jei lietuviams galbės kultūriniai ir ekonominiai pakilti, tai jų balsas ateityje gali labai daug sverti, gal pavykti jiems ir su kitataučiais susitarti, ko visai nemoka daryti ypač dabartiniai Lietuvos valdonai. Esame įsitikinę, kad nieks mums iš šalies laisvės nesuteiks, jeigu apie tai nesirūpinsime patys.

Daug būtų naudingiau, kad ir amerikiečiai, vietoj varymo aukštos politikos, labiau rūpintųsi moraliam mums remti ir suteiktų daugiau materialės pagalbos visiems trokštantiems šviesos našlaičiams, neturtinigių tėvų vaikams mokslieviams, kurių yra labai daug ir politiniams kaliniams. Apie mūsų gyvenimą ir padėtį rašinėti nuolat Amerikos lietuvių laikraščius visai neturiu laiko. Gatautų Sąjungos plenumo padėtis. Turėdami tai visa te „Vilniaus Balse“, straipomeny, mes labai aukštai nepolitikuojame ir visas pastangas dedame mūsų tautinių teisių gynimui ir kultūrinio darbo varymui.

Kokios pagalbos gali Lietuva laukti iš Vakarų Europos, tai parodė šiu metų Tautų Sąjungos plenumo padėtis. Turėdami tai visa te „Vilniaus Balse“, straipomeny, mes labai aukštai nepolitikuojame ir visas pastangas dedame mūsų tautinių teisių gynimui ir kultūrinio darbo varymui.

Amerikos Lietuviai, Darbo Žmonės!

LIETUVOS SOCIALISTINĖS STUDENTIJOS ŽODIS DEL MARIAMPOLĖS REALĖS GIMNAZIJOS.

Mes Lietuvos socialistinė studentija, susiorganizavusi Liet. Universiteto Studentų Socialistų Draugijoj, puikiai supranta kaip jus, Amerikos lietuviai, gyvai sekate Lietuvos gyvenimą. Žinome, kaip džiaugiatės visais darbo Lietuvos laimėjimais, didžiūojatės išgirdę savo gimtinio krašto pirmynęigą, kurią tęsia ant savo pečių visų užmirštoji liaudis ir jai atsidavusioji, tikrai progresyvi inteligentija, bet puikiai naujaučiame ir tą didį jūsu — darbo žmonių pasipiktinimą ir pasmerkimą visa to, kas trukdomus krašto žengimą pirmyn, kas savo suteptomis rankomis drįsta paliesti visa kas šventa, visa kas prakilnu atspalaidavusiam nuo prietarų žmogui ir tikrai laisvam Amerikos lietuviui.

Šiandien jūs, amerikiečiai, akys nukreiptos į besipilėtojančią Lietuvoj klerikalizmą, tą smalką, kuris grobia į savo smailius nagus visą mūsų krašto gyvenimą. Kunigai apeidė, paniekinę ir pavertę bažnyčias ir žmogaus sąžinės turgavietę užgrobę savo žinion pasaulinę valdžią, dvarus, namus, kraunasi dideliausius turtus, gi darbo žmonės nuolat persą „ano pasaulio“ gėrybes.

Negana to, kad kunigija drauge su visokiais pataikuonais užėmusi aukštąsias valstybinio vairo vietas, prisirankiojo dvarų centrus, prisisteigė fabriku, kuriuose besmaugdami darbo žmones kraunasi aukso kalnus, ėmėsi šmugeliuoti visu kas tik duoda pelno, dar pradėjo žiūriai ir negaleistingai persekioti bei naikinti visa ką randa savo šmugelio kelyje pasipriešinančio, visa tai kas nenori lenkti sprando prieš Lietuvos kunigiją.

Gi didžiausius savo priešininkus klerikalizmo apaštalai mato bekovojančiuose už savo klasinius reikalus Lietuvos darbinukuose, savo teises ginančiuose, tikrai pažangiuose mokytojuose ir jų jaunesniuosiuose drauguose, pažangiojoje bei

socialistinėje moksleivijoje. Lietuvos darbininkijos pirmi kalėjimai. Sėdi po kelis mėnesius ir net metus kol susilaukia teismo, kuris dažnokai kaltinamuosius išteisina. Arba jeigu vargšas klebonui nejtiko, jo gaspadinė tinkamai nusilenkė, na ir sveiks dingęs...

Bet bauriausia elgiasi klerikalai švietimo dirvoje. Moksleivija be mažiausių ceremonijų mėtoma iš gimnazijų (Telšiai, Mariampolė, Vilkaviškis ir kitur), sodinama kalėjimuosna ir viešai bažnyčiose iškeikiama. Mokytojai nemažiau už moksleivius terorizuojami. Veiklesnieji be mažiausios kaltės atstatomi iš vietų be galimybės užimti kitas valstybinio ar visuomeninio aparato vietas. Dažnokai sulaukoma alga ir ištisos mokytojų šeimos paliekamos žiauriam likimui. Dar daugiau. Mokytojai del pažiūrų, o ne del padagoginių motyvų švietimo Ministerijos netvirtinami. Pavyzdžiui Dr. Jonas Šliupas netvirtinamas Kėdainių Mok. Seminarijos higienos mokytojum, Dr. Juzė Butkus — Ukmergės gimnaz. mokytojum, Dr. Vaireikis — Palangos Vidurinėsios gimnaz. del „diplomo senumo“, Dr. Jonas Kairiukštis — Tauragės Suaugusių gimnaz. vedėju ir tt. ir tt.

Tai vis „nuopelnai“ mūsų krašto klerikalizmo vykintojų — kunigijos ir jų aklyjų sebrų. Bet užvis didžiausio apklėšikumo dabartiniai Lietuvos valdonai pasiekė „betvarkydami“ Mariampolės Realę Gimnaziją. Per ilgus metus turėdami Sv. Ministeriją savo rankose, nuolat puldinėjo Realės mokytojus, moksleivius, tvarką ir tt. Mat jiems nepatiko, kam ten auklėjami visapusiai išsilavinę piliečiai, kam moksleiviams leidžiama kuoplačiausiai iniciatyva susiselpimo bei mokyklos gyvenimo reikaluose.

Nepatiko klerikalams, kam iš M. Realės Gimnazijos išeina daug geresni valdininkai nei kitų kunigais aprūpintų gimnazijų. Na jie ir sumanė žut but atsikratyti negeistinos mokslo bei švietimo įstaigos. Iš karto nediršo visiškai už-

(Tąsa ant 6 pusl.)

tolimoj ateity gali suirti. Visa atsakomybė už tai kristų ant klerikalų. Kadangi šiemet Laik. Vil. Liet. Komitete kairiųjų įtaka yra didesnė, tai prasidėjo prieš jį intrygos ir provokacijos. Ligi šiolei jie tai darė slaptai: apsinėję pirmėiviais rašinėjo šmeižiančius straipsnius ir Amerikos kairiųjų lietuvių laikraščius; darė tai tuo tikslu, kad pažangieji nesistų aukų Vilniui, o sistų tik klerikalai per savo žmones. Dabar intrygas pradėjo varyti atvirai net bendros visuomenės aukomis leidžiamam, bet jų redaguojamam laikraštyje „Lietuvos Kelias“. Labai rūpinasi taipgi užimti svarbiausias vietas švietimo ir šelpimo draugijų valdybose ir visą jaunimą nori laikyti tik savo globoj. Net ir politinio darbo srityje dagi Vilniuje klerikalai, matyt, nori suardyti bendrą lietuvių frontą.

„Tevynės“ jau senai nebegauname, jos lenkai nebeįsileidžia. Pradėjo dažnai konfiskuoti ir kitus Amerikos laikraščius.

Mūsų bendras darbas ne-

Pavergtasis.

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Prancūzai ir kiti lenkų prieteliai nors oficialiai ir protestavo prieš tokius Varšavos žygius, tačiau širdy kuopriekiausia šiai aferai prijaudė. Tam įrodymų patieksiu paliesdamas Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijos pirmininko pulkininko Chardigny darbuotę. Ten turėsiu progos apibūdinti Prancūzų „besališkumą“ lietuvių ir lenkų klausimą rišant. Tam kartui gana bus pastebėjus, kad Prancūzų valdžios oficiozas „La Tempe“, lyg nesuprasdamas kas atsitiko su lenkų valdžia ir gen. Želigovskiu viena ranka baralonus už tokį „incidentą“, o kita ranka glosto, ramindamas, kad Lenkijai reikalinga esą būti stipriai Rytuose, iš kur gresia pavojus ir pačiai Prancūzijai. Delto ir dvejoja: reikia ar nereikia Vilniui atiduoti Lietuvai. Bet vis delto maloniau prancūzams, kada Vilniuje sėdi lenkai ir ramesnė širdelė, kuomet didesnė lenkų žemelė... Lenkai gavo iš prancūzų ginklų ir kitokios karo amunicijos ir tais pat ginklais ir prancūzų amunicija aprūpinta kariuomene lenkai okupavo Lietuvą, skelbdamiesi pasauliui, jog eina kovoti už pavergtųjų žmonių (tikriau sakant *dvarininkų*) teises. Šios komedijos aktu sulaužyta tarptautinių teisių aėsniai.

Bet čia kalta yra ir mūsų valdžia: kam ji, iš anksto žinodama apie ruošiamą Želigovskio aferą, savo laiku nedarė spaudimo į Tautų Sąjungą, kad šiam lenkų sumanymui užkirtus kelią. Antra, ko nedarė griežtų žygių lenkų šmeižtams atremti? Ką veikė, pagaliau, tuomet buvęs užsienio reikalų ministeris kun. Purieksis sėdėdamas Paryžiuje? Apie karo, operacijose darytas klaidas, įvykius pas Suvalkus čia kalbėti neprišėina. Karo žinovams šis dalykas tėra sprendžiamas.

Tautų Sąjunga, persitikrinusi lenkų imperialistiniais siekimais, pamatė didelio pavojaus Europos tautakiai. Delto ir susirūpinę rimtai lietuvių-lenkų klausimui. Tačiau Tautų Sąjungos intervencija lenkų imperialistinės politikos ne kiek nepakeitė. Daugiausia nepasikeitė lenkų politika todėl, kad lenkai žinojo, jog už silpnosios Lenkijos nugaros stovi galingoji Prancūzija, kuri faktinai vadovauja lenkų politikai. Bet vis delto vertėtų paminėti kaikiuriuos Tautų Sąjungos žygius, padarytus lenkų afensivos sustabdymui. Del paties klausimo rišimo Tautų Sąjungoje reikės išsistarti kiek vėliau. Pavyzdžiui, Tautų Sąjungos notoje iš 1920 m. spalio m. 15 d., įteiktoje lenkų atstovui Paderevskiu, griežtai užmetama lenkam, kad Vilniaus įvykiais lenkai įžeidė Tautų Sąjungą ir reikalaujama tuoj tą įžeidi-

dimą atitaisyti, t. y. išvesti savo regulierinę kariuomenę iš Vilniaus ir visos Lietuvos teritorijos. Tik žinoma lenkai ir tą notą nė domėsio nekrepė ir atsakė savo senuoju pasiteisinimu, butent, kad Vilnius yra paimtas „maištininko“ Želigovskio, už kurį jie jokios atsakomybės neneša. Iš to viso kas buvo nutariama Paryžiuje lenkų kariuomenės vien pasityčiojo. Prancūzai tepasitiki vieny lenkų „teisybei“; jie ne nenori suprasti tikrąją padėtį.

Galutinai Vilniui tebuvo atvaduotas 1920 m. rugpiučio mėn. 27 d. Musų valdžia, nepaisydama lenkų agresingo pobūdžio notų nei gandy rengiamosios lenkų Želigovskiadės, pagaliau nuturėdama tvirtų garantijų, sumanė iš Kauno persikelti į Vilnių. Tatai buvo perankstybas valdžios žingsnis, kuris baigėsi skaudžia tragedija. Persikubus ministrų persikėlimas Vilniui lenkus smarkiau suerzino ir paskatino puliti Vilnių. Antra, lenkai tikėjosi užklupsią musų valdžią dar Vilniuje, na ir galas visai Lietuvai. Padėtis tuomet buvo tikrai baisi: Želigovskinkinkai stipriomis pajėgomis puolė Vilnių, o musų apsigynimo jėgos buvo labai silpnos, tuo labiau, kad lenkai nebuvo prisiųstos musų kariuomenės reikalautieji pulkai. Iš kitos pusės grėsė pavojus — tai geležinkelio katastrofa, kuri galėjo įvykti pas Lentvario stotį važiuojant per laikinai nustatytą medinį tiltą. Delto lenkai ir puolė Vilnių apsisaudami jį.

1920 metais rugsėjo mėn. 5 d. lenkų užsienio ministeris Sapicha kreipėsi į Tautų Sąjungos Tarybą, kalbindamas Lietuvą susidėjus su bolševikais ir pradėjus agresingus žygius prieš Lenkiją. Po trumpo laiko tenai lenkų skundas buvo nagrinėjamas, dalyvaudant atstovams prof. Voldemarui iš Lietuvos pusės ir Paderevskiu iš Lenkijos pusės. Tautų Sąjungos Taryba išsklausiusi abiejų valstybių atstovų pareiškimus, priėmė tuo reikalu atatinčią rezoliuciją, kurioje siuloma: a) Sustabdyti karo žygius, atitraukiant kariuomenes už laikinosios linijos, 1919 m. gruodžio m. 8 d. T. S. Tarybos nustatytos; b) Sudaryti komisiją iš Lietuvos ir Lenkijos pusės tų sąlygų įvykinimui. Reikia pažymėti, kad šiame T. S. Tarybos posėdyje Lenkų atstovas Paderevskis, lape apsimečius, Lietuvą vadina artimiausiąja Lenkijos sėseria, kartu iškeldamas į padanges didžiausius lenkų „nuopelmus“, suteiktus lietuvių tautai. Tik, žinoma, po gražiųjų lenkų atstovo žodžių ir tų aukštųjų lenkų „idealių“ slėpėsi klatingoji Lenkijos politika; jie tiesdami lietuviams savo „broliškąją“ ranką, kita ranka laikė paslėpę kardą. Ir štai 1920 metų rugsėjo m. 20 d. T. S. Tarybai priėmus

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

BABILIONIJOS BOKŠTAS.

Nei dešiesių nepasiekus visi planai sutruko; budavotojai pradėjo įvairioms kalboms kalbėti, vienas kito nesuprasdami. Bet save suprato.

Mielas skaitytoja! Gal but nekartą pastebėjai, kad suvaidžiotas — apgavikas, kalbėdamas su žmogum, ir akis nedrįsta pažiūrėti. O daugelis biblijos „studentų“ ir ne studentų neapsakomai didelę svarbą deda ant biblijos, vadina ją raštu šventu ir tikrindami tą nerausta nei akių slepia. Mat, ant biblijos paremta religijų ir civilizacijos pradžia ir visa krikščioniškoji dora. Tik dievai žino, del kokios priežasties musų doros mokytojai biblijos neplatina žmonių tarpe?

Aš pamenu, dar Lietuvoje budamas girdėjau žmones šnekanč, kad mano mamos tėvas buvo mokytas žmogus, nes mokėjo iš senos maldaknygės skaityti. Sako, buvo gavęs bibliją nuo kunigo Sederevičiaus, kuris budamas dar jaunu, energingu, laike lenkmečio 1863 metais vedęs smarkią agitaciją priešais rusų valdžią. Tuomet pajutęs, kad rusai pradėję jo ieškoti, tai persirengė į paprasto berno rūbus ir pas mano tėvuką — Motiejų Laurinaitį lankoj bėpaujant šieną rusai suėmė jį ir ištrėmė išgabeno. Tokiu budu mano tėvukui likusi biblija.

Šis senas žmogus pradėjo studijuoti bibliją ir ar jįs tikėjosi, kad anais laikais, kuomet Lietuvoje nebutum nei su elektros šviesa suradęs bedievi, šis senelis, beskaitydamas „raštą šventą“, pradėjo visiškai juokus krėsti iš tikėjimo. Budavo kaip pradės pasakoti iš privadžiojimų bent kokios dalies biblijos, tai jaunimas susirenka ir klausosi, taip sakant, liežiuvis pasidėję. Juo toliau, juo plačiau gandas pasklido, kad Berukščiu Tėvytis (taip jį daugumas vadino) pasakoją labai įdomius dalykus, koki budavę dar net prieš Kristaus gimimą. Sulankus šventadienio, budavo kaip tik po pietų, tai ir pradėda jaunimas rinktis, kad išgirdus ką tokio naujo nuo senio Motiejiaus.

Mano tėvukas taip sistematingai neguldinėdavo „rašto švento“, kaip kad kunigas iš sakyklos bažnyčioje, kur susirinkusios minios gali tik klausyti, o klausimų niekam neleista statyti; neigi paskaitos formoje tą visą gvildendavo, kaip šandien prelegentas kad skaito nuo estrados ir susirinkusią publiką. Jis budavo, pasiima vieną kokį punktą iš biblijos, perstavo jį ir kartais pridėda savo komentarų; jo komentarai budavo toki juokingi ir logiški, kad išties budavo smagu klausyti. Tai buvo senis tikras komikas, nes ir šiaip abeluose pasikalbėjimuose jis be kokio nors įdomesnio išsireiškimio negalėdavo apsiieiti. Užtai begalo jaunimas mėgdavo jo klausytis, o prisiklausę jo kalbos, gabesnieji kitiems atpasakodavo tą, ką buvo girdėję, bandydami imituoti senelį. Bet niekas taip nuosekliai ir suprantamai negalėdavo jo žodžių pakartoti. Kaip sakiau, jis nesistematiškai varė tą bedievybės propogandą, neigi su kokiu tikslu tą darė. Ot, taip sau, rasdavo pasitenkinimą tame. Budavo perskaitys kokį punktą ir vėliaus klausia pas klausančius, kaip jie supranta tą dalyką. O kuomet nėra, kad kas išaiškintų, tai jis budavo aiškina; kartais jo aiškinimams atsisraddavo priešingų ir statydavo įvairius klausimus. Jis visuomet budavo atsako į klausimus, nepaskūpėdamas satyros dadėti.

Tokiu budu pradėjo platintis bedievybė visoj Berukščiu apylinkėje. Jaunimas budavo vasaros metu susirenka Griškabudyje ant šventoriaus ir laike pamaldų įvairius pasikalbėjimus veda, arba ginčijasi tarp savęs, kaip Berukščiu Tėvytis tą, ar kitą punktą „rašto švento“ išaiškino.

Ilgainiui davatkos sužinojusios iš kokio šaltinio jaunimas semia informacijas apie „raštą šventą“, paskundė Marmalų klebonui, buk Berukščiu senis Motiejus skaitais ir išguldinėjęs biblijos tokius punktus, kurių kunigai iš sakyklos niekuomet žmonėms neaiškina, o jei ir aiškina, tai tokioj nesuprantamoj formoj, kad sunku, kaip jie sako, „Dievo galybę suprasti“. Klebonas, sužinojęs detalius apie tai, neško iš sakyklos keikiti Motiejų, kaip kad budavo papratęs daryti su tarnais — bežemiais, ar jaunoms merginoms. Budavo užgirdęs ką tokio teisingo ar neteisingo, įsilpia į sakyklą, išrėkia, iškeikia ir pragaru pribaugina. Su Berukščiu Motiejum pasielgė suvis skirtingai. Pasikinkė porą staininių ir nuvažioavo pas jį į namus. Mat Laurinaitis valdė didelį ūkį ir ko tik prireikdavo klebonui, tai budavo pas Motiejų galas kelio. Ar žiemos laiku malkų klebonijon parvežti, ar bažnytinis laukus aparti, ar javus nuo lauko suvalyti, niekuomet Motiejus neatsisakė, o kalėdojant klebonui didžiausią kalėdą davė.

Tokiu budu klebonas nenorėjo užgauti savo gerą parapijoną. Delto, sužinojęs apie skandalus, atvažioavo pasikalbėti, sudrausti, kad liautųsi jaunuosius tvirkinęs.

Detalių nežinau, kaip Tėvytis Marmalų kleboną priėmė, nei kokį turėjo pasikalbėjimą, tik tarnautojas pastebėjo, kad klebonas eidamas namo važiuoti, išsinesė didelę storą knyga po pažascia. Reiškia, Berukščiu senis biblijos neteko...

(Daugiau bus)

aukščiaui minėtą rezoliuciją, *lė* karo žygių prieš Lietuvą ir žygiavo toliau į rytus per Curzono liniją. Tiek lenkai teišlaiko savo pažadėjimus ir tiek pat tepildo pasirašytas sutartis. Tačiau Lietuvos „krikščionys“ vis delto nepersitikrino lenkų veidmainišku ir į kiekvieną jų „broliškąjį“ pasiulymą eina atvira širdimi. (Daugiau bus)

Majero Petro Busecko.

Berchtesgadeno Alpėse

(Tąsa)

17. TAIP NYKSTA KALNAI.

Šv. Bartilamiejais viešbuty, vien dangumi gaubti, papietavę leidomės į nežinomą mums ir savo pavadinimu žavinėčią Ledo koplyčią (Eiskapelle), iš viso vos tik 840 meterių virš jūros esančią. Ne kaip negalėjome numanyti, kas ten tokio galėtų būti, tad juo didesnio žingeidumo vedami ten skubėjome.

Kelias ėjo kalnop. Iš abiejų pusių spaudė mus stačios uolų sienos. Šlaitais kur-ne-kur augo miškas. Vietomis jis buvo gražus, augalotas, vietomis gi menkas, liesas, nuskuręs — žiurint kur kokį maisto davinį, tariant kariškai, kalnai jam teikė. Tuo milžinišku skardžiu mums beeinant, lavinų griausmai itin garsiai griaudė, šimteriopai tarp sienų didėdami, lyg perspėdami, kad kalnams nepasitikėti, perarti prie jų neiti — jie šiandien pikti esą.

Tačiau mums ir vėl nepavyko: nuo nuovargio ar nuo kaitros mano draugai ėmė ytin smarkiai kraujas iš nosies tekėti. Kraujui pastangos negelbėjo sustabdyti. Reikalingas buvo šaltas vanduo. Jis gi kaž kur lyg ir netoli užė, kriokė. Pasukėm iš gražaus kelio tiesiog į uolas ir mišką, to užiančio vandens linkui. Besikabinėdami uolų, medžių, šaknų bei šakų leidomės žemyn ir užiantį vandenį. Atsidurėme aršiaurioj, drėgnoj vietoj, kur buvo lyg neįsmatuojiama, nesuskaitoma vienu ant kitų suverstų akmenų daugybė. Lyg akmenų audra čia butų perėjusi! Medžiai, savo papročiu, tų akmenų kabinėjosi, ant jų ir tarp jų augo, ir jei bent iš jų savo gyvybei sultis čulpė.

Pagalios nuo vieno ant kito akmens belaiপিডami, besikabinėdami priėjome ir paties upelio. Beputodamas jis per akmenis šokinėjo ir kiek tik ištesėdamas triukšmą kėlė, su akmenimis barėsi. Priešais mus, anapus upelio, išdygo stati, didelė, kaž kur lyg dangų nykstanti plika siena. Beveik visa ji kriokliais verkė. Čia ir čia ant iškyšulių dar teberioškojo sniegas. Pats upelis vienoj vietoj irgi buvo užverstas sniegu. Matyt senai, o gal amžinai jis čia gulėjo, nes apačia buvo sugulėta, virtusi į ledą, po kuriuo upelis platus tunelius išsigriaužė. Tačiau pats viršutinis sniego sluogsnis buvo dar visai naujas, neseniai nuo kalno nugriuvęs. Taipgi buvome nedidelės lavinos griuvimo vietoje, kur ji, lyg į savo galybės karštą įpengus, lyg suparalžiūta, amžinai jau nutilo.

Atšiauri, klaiki vieta! Lyg niekad čia žmogaus koja nebuvo buvusi, lyg viskas čia buvo taip, kaip iš Amžiu Kurėjo rankos kadaise išėjusi. Tik siauras dangaus plotas ant mūsų galvų kabojo, ten gi toli, žiurint išilgai užiančio upelio, mums nežinomas kalnas savo galybę kėlė, dangaus rėmėsi.

Nustačiau to kalno pusėn savo fotografijos aparatą, užtaisiau ir palcidęs mažytį laikrodinio mechanizmo automatą nubėgau prie draugo, kuris šaltu, kaip tas ledas, iš po kurio tekėjo, vandeniu išsigydęs, sėdėjo ant nedidelės uolos viršunės. Susėdomė šalimais, laukiame. Traktelėjo mechanizmas, mirktelėjo aparato objektyvas — ir mes jau esame fotografijos plokštelėj.

Apskritai tą dieną mano aparatas pasidarbavo. Didelis nuotraukų nuosimtis pavyko.

Ir vėl ėjome patogių lygiu, gerai aprūpintu keleliu. Jo saugojo įvairio didumo bei lyčių akmenys, stačios uolos, bukai, eglės, maumedžiai. Pagalios pamatėme didžiausį sniego lauką, isirėmusį į dviejų stačių kalnų kampą. Visas laukas buvo užsėtas kaž kokiais keistais besjudinančiais juodais taškais. Neiškarto pažinau, kad tai žmonės. Tai ir buvo garsiosios Ledo koplyčios vieta.

Perėję gražiais tilteliais porą užiančių upokšnių atsidurėme ir mes tame dideliame sniego lauke arba geriau skant sniego kalvoje. Jis čia niekad neišnyksta, todėl kad saulės spinduliai, tur but, niekad jos nepasiekia, nes du kalnai jį iš dviejų pusių nuo saulės užstoja. Bet svarbiausia jo amžinumo priežastis tai lavinos: susidurusių dviejų milžiniškų kalnų kampas pasidarė dideliu lavinų vieškeliu. Milžiniškos lavinos čia beveik be paliovos viena

paskui kitos krinta, atnešdamos iš dviejų kalnų dideles sniego mases. Mums čia besilankant to sniego buvo toks didelis kalnas priverstas, kad pastatytos šalia Žemaičių, Medveglio, Vištyčio Zvirkalnio, Vilniaus Gediminkalnio ar Panemunėlio Moškenų kalno tikrai savo balta kepure virš jų iškiltų.

Naujausių, taigi šios dienos lavinų sniegas, nors ir gerokai savo kelionėj susimurzinęs, vistik buvo žymiai baltesnis už senąjį, kuriame jis plačią vagą išarė. Paskutinės lavinos krito mums prie šios vietos besiaartinant, tačiau mums atėjus, jos jau buvo nustojusios kristi, nes saulė užšlino už kitų kalnų ir jau nebekaitino šio kalnų, šlaitų bei skardžių kampo, taigi ir aukštybių sniegas, staigaus šalčio pagautas, nustojo nuo kalno verstis. Nukritęs gi sniegas buvo susivertęs į didelius kamuolius, kurių tarpe čia ir čia kaišiojo ką tik atplėštų ir nuverstų klinčių uolų gabalai. Jų tarpe buvo užklydęs ir didelis iš žievės apgraužtas visiškai aplaužytomis šakomis medis. Kaž kaip liudnai jis čia savo lavonu gulėjo, į dangų savo aplaužytas šakas betiesdamas, lyg nusiskūsdamas ta skriauda, kurią kalnai jam yra padarę.

Ėmėm klausinėti, kur gi yra Ledo koplyčia? Kiekvienas vis kitaip aiškino: kad matomas kalne juodomis žiotimis urvas tai ir esanti vadinamoji koplyčia, tai kad ta koplyčia dabar esanti sniegu užverstą, tai dar kitaip. Tačiau man labiausiai patiko versija, kad koplyčia vadina tą patį sniegą ir ledą, kurio viršunėje dabar buvome: čia pat iš tos kalno sąsparos ištekantis nedidelis krioklys — upelis ligi vasaros galui išgriaužia po ledum placiūs, didelius, fantastinius urvus, kurių skliautai laikosi daugybė ledų sulpų remiami. Tuose urvuose galima vaikščioti, klaidžioti, gėrėtis jų keista architektura: lyg butum žemės žmonių — tokių mažutėlių Alpių pasakų žmonių — nykštukų (Erdmaenchen) rumuose. — Pagalios rudeniop, kai vėl ima daugiau lavinų kristi, ledo skliautai nebeišlaiko naujo sunkumo, griuva, darosi nauja sniego ir ledo masė, naujai Ledo koplyčiai medžiaga.

Ir taip per amžių amžius — per nesuskaitomus kol šiedu kalnu susispyrę stovės.

Mums čia bežiurinėjant, griuvo lavina iš kalno, kuris nuo mūsų už dviejų trijų šimtų meterių, o gal ir žymiai toliau kitoj pusėj buvo. Sniego nedaug griuvo, tačiau ne pačion kalno papėdėn, bet tik ant vienos jo terasos. Paskui sniego ėmė byrėti akmenys. Pasikėlė tikra kanonada: ir griuva akmenys, ir daužosi ilgai, monotoniška poška, aidais kalnuos skamba, didžiulėmis patrankomis trunkosi. Stoviu, žiuriu ir laukiu, kada gi tie akmenys nustos byrėti, ir iš kur jų ten aukštesnėj terasoj tiek daug prisirinko?! Aišku, kad lavinos ilgai juos ten krovė, kantriai iš dar aukštesniųjų terasų nešė, pylė, bėrė. Ir štai dar vienas paskutinis akmuo kritęs, lyg tas lašas ir pilną su kaupiu vandens indą sujudino visą tą daugybę, visą tą akmenų masę, ir byrėjo ji dabar, byrėjo, rodos, be galo ir pabaigos, didžiausiu triukšmu bedaužydama apatinę terasą ir ten jau nukritusius akmenis.

Ir pagalvojau:

— Taip nyksta kalnai... Pereis vienas, kitas... dešimtas milijonas metų ir šios didingos Alpės, šie puikūs šiandien debesų kelius valdantieji milžinai, saulės kaitinami, nakties šalnų, žiemės spėjų skaldomi, vandens ardomi, lietaus plaujami, vėjo, audrų draskomi, lavinų griaujami, upių skalaunami paseks Uralo, ar Sacharos kadaise irgi didirgų kalnų likimo, pavirs į neaukštus kalnus, pavirs į milžiniškas kalvas, į paprastą centrinės Europos aukštumą...

Kai Harco kalnais beklaidžiodamas pirmą kartą siekiau vienos viršunės didžiai nustebes pamačiau ten milžiniškos pilies griuvėsius. Lieknus bokštai dar tebebuvo stiprūs ir galingi dar kilo į dangų apgriuvusios dantingos sienos, pusiau gyva pilis dar viduramžių galybe alsavo, vis savo priešams tebegrumdamas, bet siautė jąją toli nuo jos ploto didelių išmėtytų blokų daugybė. Juo arčiau viršunės ėjau, juo daugiau tų blokų matėsi. Kaip žavinti ta pilis buvo! Man jau rodėsi, kad švieši, žibanti pasakų bei legendų aureolė iš tų griuvėsių spindi.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

KOVA PRIEŠ GIRTUOKLYBĘ IR AGITACIJĄ UŽ SLA.

Nors valstybė prieš girtuoklybę kovoja, bet pasirodo, kad ne išto galo. Prievarta, dargi netikusia prievarta, ką vartoja Jung. Valst. blaivininkai — nuo vienu dektine atima, o kitiems parduoda — su tokia prievarta, taip giliai šaknis įleidusę girtuoklybę neišnaikinsi, bet tikėtai jos viršūnę nukapojai, kamė ji dar plačiau pradeda bujoti. Pa-sekmėje to, šiandien veik kiekvienuose namuose yra bravoras ir geria vyrai, moterys ir vaikai. O smuklėse 12—13 metų vaikai girti, su „munšainiu“ kišenose ir revolveriais rankose šukauja: rup...duok gerti! Kitas vaizdas: tula laiką atgal Minersvilleje keli vaikai, pasivogę nuo tėvų 3 kvortas „munšainio“, išsinešė į mišką ir begerdami kalbasi; vienas sako: „mes turime pratyti gerti iš mažens, kad užaugę galėtume gerti, kaip kad vyrai salu-ne daro: geria ir nepasigeria. O kuris nepratęs, porą stiklinių išgėręs nuviršta, tada visi juokiasi...“ Ant-ras perspėja: „vyrai nege-rai: čia yra įgrivusių kas-syklų ir pasigėrę mes jį jas galime įpulti ir pražūti. Geriau gaukime virves, prisiriškime prie medžių, tai galėsime gerti, kiek norėsi-me.“ Žodis — darbas. Se-kančią dieną medžiotojas rado vaikus prie medžių prižiūrus ir pusiau negyvus. Jeigu nepaisyt užaugusių girtuoklystės, tai reikia jaunuoliais rimtai susidome-ti. Kokia bus ateitis, jeigu mūsų kūdikiai, pradė-dant pirmomis jų gyvenimo dienomis alkoholyje, kaip agurkai aete, mirksta? Aišku kova reikalinga, bet ji turi būti moksliška, itikanti ir kada žmonės patys persitikrins gėrimo pražūtingumą, tik tuomet laipsniškai nuo jo atsipratin.

Vieną iš rimtų mokslišku kovo būdų aš SLA. siulau. SLA. Apšvietos Komisija turėtų nupirkti mašinėlę stovinių paveikslų rody-mui (sliding pictures machine) ir seriją apie gir-tuoklystę paveikslėlių. Pa-vidžiu, parodyti publikai padidintą ant audeklo pa-veikslėlį, perstatantį gir-tuoklio šeiminiską gyvenimą: vyras girtas, savo mo-terį už plaukų taso, vaikū-čiai apiplyšę rėkia — tik-ras namuose pragaras! Tą nustumus, parodyti blaiv-os šeimos gyvenimą: šeimininkas bilas apsimokė-jęs, laikraštį skaito, vaikū-čiai mokinasi, kambaryje švaru, tvarka, ramu. Arba parodyti girtą žmogaus ku-ną: sudrįbęs, mažiau mato, mažiau girdi, sunkiai vaikš-čioja — žodžiu visa jo siste-ma užnuodinta; o blaivus — švarus, rimtas, tinkamas draugijai, pasitikėtinas as-muo.

Agitacija už SLA.

Sausos agitacijos publika mažai tebeklauso, bet paro-džius paveikslą šeimos,

kuri į draugijas nepriklaus, pavizdžiu: tėvui susir-gus, pati su vaikučiais netu-ri maisto, nuoma nemokėta, iš namų meta lauk, šaukiasi nelaimingieji visų žmonių ir Dievo pagalbos, bet nie-kas jų nemato... O po to parodyti paveikslą šeimo-s, kuri priguli *Susivieni-jime Lietuvių Amerikoje*; nelaimėje daktaras pribuna, slaugė tarnauja, lankytojai ateina, kuopos sekretorius čekį atneša ir tt. Beto, del programo įvairinimo gali-ma būtų keletą ir juokingų, nieką neužgaunančių, pa-veikslėlių ir kelis moksliš-kus, parodyti. Paveiksli-ai susirinkusių atydą pat-rukia, o plačiau paaiškinti bile kam lengva. Aš čia nupiešiau tik porą paveik-slėlių, bet tokio turinio, abiem klausimais, galima visą seriją surinkti.

Gerai mašinėlė, su keliais tuziniais paveikslėlių, vos apie \$100 kaštuotų, užtai ją galima būtų maršrutu per apskrčius leisti. To-kiems parengimams nere-i-kia samdyti brangios svetai-nės, užtenka tų pačių svetainių, kur kuopų susi-rinkimai yra laikomi. Su mažais iškašiais 30-50-čiai žmonių galima rimtai daly-kus išaiškinti ir kelis prie SLA. prirašyti.

Beto, but galima tuoj po kuopų susirinkimų tuos pa-veikslėlius parodyti, nes pa-prastai kuopų susirinkimai apie valandą laiko užima, o pakol mokesčius visi užsimo-ka, tai dar porą valandų reikia nuobodžiai laukti. Taigi tame laike būtų gali-ma, be jokių iškaščių savo nariams mokslišku paveik-slėlių parodyti, gi kitam kampe sekretoriai mokesčius gali priiminėti. Tą mašin-ėlą vartoti nereikia mokslo, o elektrą veik visose svetai-nėse suvesta.

Jeigu kurioje kuopoje ne-siras-tų gabesnio nario pa-veikslėlių aiškinimui, tai iš apskričių valdybos bile na-ryms maloniai kuopai pata-rnautų. Tokiu būdu kuopų susirinkimai taptų skaitlin-gesniais, patys nariai švies-tūs ir visi savo draugus — giminės trauktų į SLA. įsi-rašyti.

K. Arminas,
SLA. 1-mo apskr. sekr.

ėiu kaip mūsų organas „Tėy-nė“ ir kiekvienas, kuris pasi-naudos ta proga, netik užga-nėdins savuosius, bet kartu pa-rodys ir žmonėms Lietuvoje, kokios garbingos ir naudingos organizacijos jis yra nariu.

Prie SLA. 14 kp. prisirašė du nauji nariai šiam susirink-i-me. Prirašė mūsų organizato-rius M. Martinaitis. Ligonių buvo tik 2, iš kurių vienas at-sisakė nuo pašalpos šiam susi-rinkime.

Žeminio sezono komisija ra-portavo, kad jau eš išrinkus 2 veikalėlius — komedijas busian-čiam mūsų kuopos vakarui, ku-ris įvyksta po naujų metų. Rengiamo lošti „Piršlybos“ ir „Križiokas“. Raportas vienbal-siai priimtas.

Nesmagu pranešti apie ra-portą apšvietos komisijos, kuri mėgino suorganizuoti vakarinę mokyklą tarpe lietuvių Cleve-lande, bet pasirodė, kad ir keli prisirašiusieji prie mokyklos nesusirinko. Nežinia, ar mes jau perdaug mokyti, ar neper-matome svarbos mokslo, nes ne-tik ką nepavyko savo mokyklą suorganizuoti, bet maža lietu-vių lankosi ir miesto vakarinė-se mokyklose. Raportas tapo priimtas ir komisija likviduota.

Perskaityta naujos Clevelando Lietuvių Draugijų Tarybos bei Sgrjšio įstatai ir vienbal-siai užtvirtinti.

Buvo paduotas sumanymas, kad SLA. 14-ta kp. turėtų nors vieną ant metų parengiamą, kuri visi nariai turėtų pirkti po tikieta, bet būnant mažai na-rių susirinkime, tapo atidė-ta ligi metiniam susirinkimui del galutinio apkalbėjimo.

Siuomi taipgi valdyba SLA. 14 kp. praneša nariam, kad įvyks mūsų kuopos metinis susirinkimas gruodžio 4 dieną, kuriame bus daug svarbių rei-kaųjų aptarimų. Svarbiausis iš visų, bus rinkimas valdybos 1925 metams. Kiekvieno nario yra būtina pareiga pribūti į šį susirinkimą, jei norite, kad bu-ti išrinkta tinkama valdyba ir nebūtų tada jokių užmetinėj-imų, kad tik keli susirinkę vis-ką aptarė ir padarė. Atsila-nykite kuoskaitlingiausiai ir visi balsuokite už jums tinkamu narius. Nors nutarta kvieisti visus narius per atviri-tes, bet mes senoji valdyba kviečiame jus ir per organą, idant nebūtų niekam progos pasakyti, kad „nežinojau“.

Taigi nepamirškite dienos — gruodžio 4-ta, 7:30 val. vakare — Taigi dauguma naujų narų, neatėina atsiimti savo paliudij-imų. Jus turite patys atsi-imti ir yra didelė svarba turėti, nes jei kokia nelaimė atsitiktų neturėdami paliudijimų su ju-sų parašu, jusų pašalpgavai turė-tu daug bėdos atsiimti pomirti-nę. Nekurie iš mūs reikalau-jame raštuko išmokėję pusdo-lerį, o vilkinam atsiėmimą paliudijimų vertų kelių šimtų dolerių.

F. J. Žuris,
korespondentas.

57 kp., Worcester, Mass.

Lapkr. 2 d., Lietuvių svetai-nė, įvyko susirinkimas SLA. 57 kp. Reikia pažymėti, kad tarpe raportų vienas iš žymes-nių pranešimų buvo, tai rengi-mas teatro „Mindaugis“ — Lie-tuvos Karalius“. Komisija pra-rinėšė, kad aktorai jau surinkti ir repetacijos tuoj prasidės. Šis veikalas bus suvaldintas du kartu, tai yra sausio 1 ir 3 die-nomis. Šias, aukščiaū minėtas dienas, turėtu įsitėmyti visi Worcesterio lietuviai ir ateiti į tą vakarėlį, kuriame bus su-vaidintas gražus veikalas, o kas labiausiai, tai kad iš lietuvių istorijos, kur matysite gvą praicitį iš lietuvių krikšto laikų. Veikalą „Mindaugis“ — Lietu-

vos Karalius“, lietuvių kalbon — išvertė Dr. Vincas Kudirka ir pats veikalas yra gražus ir bus gerai suvaldintas, nes tam ir aktorai yra parinkti geriausi, kaip: F. Tumosa, J. K. Šalavie-jus, M. Sukakiėnė, J. Skliutas ir kiti geri aktorai.

Iš naujų tarimų, tai vienas iš svarbiausių nutarta sureng-ti vakariėnę Susivienijimo Pre-zidento priėmimui. Mat Prezi-dentas S. Gegužis yra užkvies-tas pirmininkauti trečiųjų teis-me, nagrinėjime dviejų narių — P. A. Dėdno ir V. Jankausko bylo. Kalbamas teismas įvyko lapkr. 11 d. 8 val. vakare, Lie-tuvių svetainėje. Toj pačioj vie-toj įvyko ir vakariėnė priėmi-mui SLA. Prezidento St. Gegu-žio, lapkr. 10 dieną.

Vakariėnė reikalingas reik-me-nis aukavo šios ypatos per SLA. 57 kp. susirinkimą: J. Skliutas galioną šaltakošės, A. Staliulionienė — 100 svarų baršėjų prie mėsos, M. Staliulio-nis — \$1.00 pinigais, Sodeikiė-nė — višta, P. Salaviejenė — višta, J. K. Salaviejus — galio-ną šaltakošės, P. Žolinienė — gruzdukų, J. J. Žolimas — ver-šio šlaunį, K. Vaitelis — gruz-dukų, J. Davidonis — kumpį, V. Repečka — grybų, P. Geru-lienė — galioną kečiupų, O. Adomaitienė — gorčių griušių, M. Navikienė — gorčių bulvių, A. Budinienė — surį ir grybų, L. Stančienė — gruzdukų, V. Žitkus — itališko vyno galioną, Ig. Lazoravičia — galioną šal-takošės, M. Stankauskienė — keisą sočės, K. Žitkus — 100 svarų obuolių, V. Navikas — grybų, M. Kudrauskienė — gruzdukų, D. G. Jusius pusę bakso obuolių, J. K. Korazieja — bakčią obuolių, F. Kalanta — 2 galionų grybų. Pinigais auka-vo: K. Dirvelis — \$1.00, Ig. Urmonas — 50c., B. Petrikoniutė — \$1.00, K. Kosulis — \$1.00, M. Žiogas — \$1.00.

Kaip matome buvo gera va-kariėnė, nes buvo iš ko paruo-šti skanių valgių. O rengimo komisijoj irgi buvo geros šei-mininkės.

Reikia pažymėti, kad šiame susirinkime buvo apie 200 na-rių ir labai rimtai svarstė daly-kus. Susirinkimas buvo gyvas. Laukiama ir daugiau tokių susi-rinkimų! Taigi šiame susi-rinkime likos priimta į SLA. 57 kp. 16 naujų narių ir du sugrįžo iš naujos 318 kp.

J. V. Mikelaitis,
SLA. 57 kp. koresp.

22 kp., Steubenville, Ohio.

Lapkr. 2 dieną buvo laiky-tas SLA. 22 kp. mėnesinis susi-rinkimas ir po apsvartymų visų kuopos reikalų buvo pake-ltas klausimas kaslink atsiša-lykimo per organą į visus SLA. narius SLA. 29 kp., Westville, Ill., nelaimingo nario A. Jasai-čio, maldaujančio pagalbos S. L. A. narių. Po triumfamp apkalbėjimui prieita prie nutari-mo paaukoti iš kp. izdo \$5.00 ir nariai paaukavo sulig savo išga-lės sekančiais: po dolerį: J. Vil-činskas, J. Tanskis, V. Peč-kauckas; po 50c.: A. Kaušikas, K. Remeškivičius, A. Solunas, J. Pečiulis, V. Baranauskas; po 25c.: J. Kurtinaitis, S. Iva-rauskas; viso labo \$11.00.

Pinigai tapo pasiūta draugui A. Jasaičiui, kuris yra patiktas nelaimės. Taigi 22 kp. pata-rija visiems SLA. nariams iš-girsti balsą nelaimingo nario — A. Jasaičio, maldaujančio pa-galbos, kuomet jis ištiktas ne-laimės.

V. Baranauskas,
22 kp. fin. sekr.

185 kp., Indiana Harbor, Ind.

SLA. 185 kp. laikė savo mė-nesinį susirinkimą lapkr. 2 d. Besvarstant kuopos reikalus viskas ėjosi labai gerai. Virši-

ninkai išduoda savus raportus — priimti, bet nieko naujo. Tik ant galo prot. sekr. sako, aš turiu laišką nuo SLA. 2-ro apskr.čio. Sek. perskaito laišką ir laišką priimtas vienbalsiai. Viso laišką aš neminėsiu, nes vien tik užprašo mūsų kuopą prisidėti prie 2-ro apskr. ir prašo, kad mūsų kuopa sureng-tų prakalbas arba paškaitas, nes 2-ras apskr. yra nutaręs rengti maršrutą po visas lietu-vių kolonijas, taigi ir mūsų kuopą prašo prisidėti.

SLA. 185 kp. nutarė prisidėti prie surengimo paskaitų ir iš-sirinko prelegentu Dr. Karalių. Taigi Dr. Karalius turės apsi-lankyti pas mus su paskaitoms. Tam darbui išrinko komitetą iš 3-jų narių, kuris turi paimt svetainė, parašyt apgarsinimus ir kitą visą darbą atlikti kas liečias surengimo paskaitų.

Kaslink prisidėjimo prie 2-ro apskr. liko atidėta iki bus su-šauktas prieštmetinis susirinki-mas, nes dabar pasirodė perma-žas susirinkimas tokiam svar-biam dalykui nutarti. Žinoma, vienas nieko negali padaryti, bet kad bus visuotinas susirin-kimas, tai beabėjo kad mūsų kuopa nutars prisidēt prie ap-skričio.

Taigi nutarta, kad sekantis susirinkimas but šauktas per atvirutes, tai SLA. 185 kp. na-riai būtinai turi but ant susi-rinkimo gruodžio 7 d., 1924 m., 10 val. ryte, Kathrine Hause.

SLA. Narys.

317 kp., Rivesville, W. Va.

Lapkričio 9 d. 317 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, į kurį narių susirinko skaitlingai ir užsilaikė pavyzdinai. Mat mūsų kuopa dar yra neseniai su-sikiruris ir dauguma narių turė-jo dar tik pirmą progą dalyvau-ti draugijos susirinkime.

Šiame susirinkime papildyta kuopos valdyba — išrinkta pir-mininko pagelbininkas ir orga-nizatorius. Taigi nutarta lai-kyti kuopos susirinkimus pir-mą sekmadienę kiekvieno mėne-sio. Todel gerb. 317 kuopos nariai privalo nepamiršti šito nutarimo ir lankytis į kiekvieną kuopos susirinkimą. Sekantis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną.

J. Stanislovaits,
317 kp. narys.

231 kp., Easton, Pa.

Mūsų kuopos bosai patys ne-žino ko nori. Matyt jiems no-risi tik nuolatos diskredituoti ir kolioiti SLA. Pildomąją Tary-bą. Štai įvyko 231 kuopos mė-nesinis susirinkimas lapkr. 2 d., kuriame narių nedalyvavo nei pusė, kiek prie kuopos pri-gulti, vienok mūsų kuopos bo-sai mėgina visų kuopos narių vardu vesti kuopą ton pusėn, kad ji būtų būtina Pildomosios Tarybos suspenduota, už tokius savo darbus.

Dalykas yra tame: savu lai-ku vietinių komunistų lyderiai mėgino įstoti į SLA. 231 kuopą. Bet sulig nekurių narių nužiūrė-jimo, jie padavė neteisingsus metus, tadel buvo pranešta Centru ir Centras pareikalavo iš jų metrikų. Du iš tų kandi-datų — S. Meisonas ir J. Slapi-rauskas pristatė savo metrikus ir pasirodė, kad jie yra daug nes-ni, negu buvo padavę savo metus, norėdami įstoti į SLA. Trečiasis gi — M. Urba, kuris SLA. Pildomąją Tarybą kuopos susirinkime vadino gerkliaupi-viais, net atsisakė metrikus pristatyti. SLA. Centras, prisi-laiškįdamas SLA. konstituci-jos, suprantama, negali priimti tokių aplikantų į narius, kurie net melagingu būdu norėjo įsto-ti į SLA. Tokiu SLA. Centro pasiėgimu turėtų tik pasi-džiaugti kiekvienas narys, kad pildomi organizacijos įstatymai

ir dabojava, kad by kas netei-sėtu būdu neišnaudoty organi-zacijos. Apart to, gerai Cen-tras elgiasi, kad daboja ir nelei-džia į SLA. tokius žmones, ku-riems rupi organizacija griauti ir vaidus kelti, o ne jai dirbti. Jei būtų įleisti į SLA. ir čionai minimi kandidatai, tai tas Susi-vienijimui atneštų daugiau ža-los, negu naudos.

Vienok mūsų kuopos bosams, kuriems svarbiau komunistų partijukės užmačios, negu SLA. reikalai, šitokis SLA. Centro pasiėlgimas labai nepatinka. Ir štai jie šiame susirinkime, su išbrauktojo iš SLA. Bimbos broliuku priešakyje, nori sukel-ti visas SLA. kuopas prieš Pil-domąją Tarybą. Minimas J. Bimba atsinėšė parašytą ilgiau-sį laišką prieš Pildomąją Tary-bą už nepriėmimą aukščiaū mi-nėtų aplikantų į SLA. (tas laiškas buvo nutartas parašyti kuopos susirinkime spalio 5 d.). Autorius tą laišką perskaičė pas pasakė, kad „Tėvynė“ šio laiško netalpins, tadel mes ešą turime imtis kitokių priemonių. Gaila, kad neprasakė kokių prie-monių imsis... Tas laiškas para-sy-tas taip, kad kas sakinis, tai vis „p-lė Jurgeliutė ir Pildomo-sios Tarybos nešvari politika“. Taigi laišką yra raginamos vi-sos SLA. kuopos kilti prieš Pildomąją Tarybą.

Laiškas visai menkai apkal-bėtas ir leistas balsavimui. Susi-rinkime dalyvavo 15 narių iš kurių 10 balsavo už, 2 prieš ir 3 susilaikė nuo balsavimo. Kuop-oje gi narių yra viršaus 30, to-kiu būdu susitarę 10 komunistų partijukės kromelio garbintojų vardu visos kuopos rašinėja to-kius laiškus, kurie aiškiai eina prieš SLA. konstituciją. Man rodos, būtų laikas, kad SLA. Pildomoji Taryba atkreiptų į tai domę ir sudraustų tokius narius, kuriems organizacijos labas nerupi, nes jie tik vaidus ir suirutes kelia 231 kuopos gy-venime. Jie tik šukauti moka apie „nešvarią politiką“ SLA. Pildomosios Tarybos, bet fak-tais parodyti nieko negali.

Ant galo aš patarčiau tiems vyrukams, kurie šokinėja prieš SLA. Pildomosios Tarybos „nešvarią politiką“, kad jie pa-rašytų atvirą laišką „Laisvės“ štabui ir pareikalautų, kad tie ponai paskelbtų viešai, kas iš-davo Lietuvos krikščioniškai žvalgybai F. Vyturių (Miškinį), kuris tapo nužudytas Lietuvos kalėjime. Tuomet visuomenė pamatytų ir komunistų „švarią politiką“. Jau laikas būtų vi-suomenei tas faktas sužinoti.

Paukšteis.

23 kp., Shenandoah, Pa.

Keliolika dienų atgal SLA. 23 kuopos sekretorius Antanas Stefankevičius panešė didelius nuostolius delei gaisro kilusio jo namuose. Taigi padaryta nuostolių ir SLA. 23 kuopai, nes sudėgė čarteris, biliety ir kiti dalykai, kurie kuopai yra brangūs ir reikalingi. Paties gi Stefankevičiaus sunaikinta gaisro ir vandens visi namų baldai, drabužiai ir kiti dalykai. Tai yra tikrai dideli nuostoliai darbininkui žmogui. Labai gai-la, kad šitokia nelaimė patiko SLA. darbuotoja.

Gaisras kilo anksti ryte ir jei kaimynas p. Valutkevičius butų laiku gaisro nespastebėjęs, tai beabejonės būtų sudėgęs ir pats p. Stefankevičius, su savo žmona, keturioms dukrelems ir dviem įnumiais, kurie tuo laiku dar miegojo priešakinėje daly-kis namo, kuomet užpakinė da-lis namo jau buvo liepsnos. Gaisras buvo nuėjęs jau taip to-li, kad išbudinti Stefankevičių namo gyventojai negalėjo iš-tai bėgti nuo antro aukšto laiptais ir buvo išgelbėti per langą susi-rinkusios mimos žmonių. Šitas

gaisras padarė nemažų nuosto-liu ir namo savininkui p. Snei-deriui.

Vietinis.

211 kp., Mahanoy City, Pa.

D-ro E. G. Klimo prakalbos. Nedėlioje, šių metų spalį 26 dieną, įvyko mūsų mieste SLA. 1-mo apskričio metinis suva-žiavimas ir net dvejos prakal-bos. Viskas atsibuvo p. Norke-vičiaus svetainėje. Apie SLA. 1-mo apskričio suvažiavimą ne-priseina daug kalbėti, nes oficialis suvažiavimo protokolas tilps „Tėvynėje“, tai kiekvienas turėsim progos skaityti ir apsi-pažinti su jo nutarimais, bei darbuote. Tiek gal būtų galima pastebėti, kad daug kuopų ne-prisiuntė suvažiavimam atstovų, turbūt iš priėžasties suveluoto pranešimo kuopoms apie suva-žiavimą. Nežinau kas tame kaltas, vienok ateityje tokių dalykų reiktų vengti.

Pasibaigus apskričio suvaži-avimui, prisirinko žmonių netoli pilna svetainė ir apie 2:30 val. po pietų prasidėjo prakalbos, kurias surengė SLA. 211 kuopa. Pirmsėdžiavo SLA. Prezidentas S. Gegužis, kuris atidarydamas prakalbas ir perstatydamas kalbėtoja, gana plačiai apibudi-no SLA. reikalus, atpasakoda-mas svarbesnius organizacijos gyvenime nuotikius ir pagaliau ragino visus lietuvius, kurie ga-li įstoti Susivienijimam, kad visi be atidėlojimo įstotų. Gerb. Gegužis užbaigęs įžangiamą kalbą, perstatė kalbėtoja, ku-riumi buvo SLA. Daktaras Kvotėjas, gerb. Dr. E. G. Kli-mas, iš Philadelphia, Pa. Dr. Klimas savo ilgoje ir turtingoje prakalboje atpasakojo savo įspūdžius, kuriuos įgavo važinė-damas po Europą ir po jos įvairius miestus. Žinoma, apie Lietuvą daugiausiai pakalbėjo, nurodydamas geras ir blogas puses, kurios Lietuvos gyveni-me randaši. „Baigdamas, trum-pai paagitavo už Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, nurodyda-mas skirtingų žmonių gyvenimo, kurie priguli prie gerų draugijų ir tų, kurie nepriguli. Jis darė įrodymus iš palyrimu, kaip gydotojas, kuriam tenka aplankyti gyvenimus įvairių kliausių žmonių. Dr. Klimo prakalba publikai patiko, nes atkartotinai buvo aploidimen-tuotas. Publika užsilaikė pavizdingai išskiriant porą „Die-vo sutvėrimų“, iš kurių vienas netoli visą laiką miegojo, tik retkarčiais pabusdavo ir pada-rydavo trukšmelį, o antras „sirgo“ kitaip. Pastarasis matyt norėjo užimti kalbėtoja vietą, nes kaž ką sau po nose bambėjo, tačiau vargšui nenusi-sekė, nes tapo prašalintas iš svetainės...“

Bet tai dar ne viskas. Kaip iš karto sakiau, kad tą dieną buvo čionai dvejos prakalbos, tai taip ir buvo. Nežinau kas šitas prakalbas, kurios įvyko vakare surengė, tačiau kalbėto-jum tai buvo „garsusis“ Bim-bo. Šiavo prakalbose publikos buvo daug mažiau, negu SLA. 211 kuopos prakalbose. Bet užtai šitos prakalbos pasižym-ėjo susitarimu ir tai p sakant net vieni antrų nuodėmes iš-pasakojo. Mat komunistai, kurie pirmiau visi putė į vieną dudą, dirbo, rinko pinigus „gel-tėti nukriaustus draugus“ ir taip toliau, tai pastaruoju laiku tarp savęs susipyko ir pasida-lino į dvi frakciji. Taigi šitose prakalbose anti-bimbistai taip skaudžiai p. Bimba ant „korno užmynė“, bestatydami įvairius klausimus, kad pastarasis savo priešų irgi nepasigailėjo. Na ir iš to viso kilo tokis triukš-mas, kokią prakalbose labai re-tai galima girdėti ar matyti. Tad ir prakalbos galima sakyti turėjo blogas pasekmes, nes

nebuvo užbaigtos kaip kad pa-
prastai prakalbos užsibaigia.
Buvo aiškiai matyt, kad p. Bim-
ba jautėsi labai blogai, kadangi
tapo išbartas per savo eks-
draugus be jokio pasigailėjimo.
Ta mūs miestelio komunistų
viešą išpažintis, daugeliui taip
sakant svyruojančių žmonių
atidarė akis, nes teko sužinoti
kur jų duodamos aukos eina ir
t. t. Mano supratimu, toki gai-
valai, kurie drįsta vilioti iš
žmonių aukas prigavingais bu-
dais, tai gali, ir turėtų būti, ata-
nkamam nubauti. Tas negra-
žas ir turėtų būti sulaukyta.

Korespondentas.

**AUKOS PAGOJŲ ŠEIMY-
NAI SUSELPTI.**

Kaip buvo pranešta „Tėvynė-
je“, kad SLA. 205 kuopos,
Schenectady, N. Y., nario Pago-
jaus šeimyna buvo petekus di-
delę nelaimę delei ligos šei-
mynoje ir todėl kuopa buvo iš-
rinkus komisiją aukų parinkimui,
kad sušelpus savo nelaimingus
draugus. Taigi iki šiol aukų
surinkta graži suma ir jau
laikas išduoti atskaita, todėl
šioji ir paskelbiu tą atskaitą.
Aukavo sekamai:

Nemuno Draugystė — 10
dol.; A. Bubliskauskas — 10 dol.;
po 5 dol.: P. Jonušas ir P. Rim-
kus; po 2 dol.: J. Urba, V. Cal-
kevičia, J. Žukauskas, K. Gri-
nienė, F. Strongfellow, A. Kle-
bonas, J. Bagdonas, J. Sliegai-
tis; F. Kuršinskas — \$1.25;
po \$1.00: P. Urba, S. Urba, J.
Strimilas, P. Ramonas, S. Go-
deliauskas, Z. Maseliunas, M.
Gudzinas, V. Šimkus, B. Kali-
nauskas, F. Dėdiciūvičius, J.
Strimilas, K. Stanikonis, J. Mi-
kolaitis, L. Savickas, A. J. Gud-
žinas, J. Banis, B. Jonušas, K.
Burneika, G. Kriunas, A. Alek-
sandravičia, S. Daugela, J.
Venskis, J. Abakas, Merkelis,
W. B. Smith, A. Sirdavas, P.
Žukauskas, J. Žukauskas, A. Ki-
kila, P. Strimila, V. Žukas,
S. Jomantas, J. Kinta, J. Banis,
Degulienė; po 50c.: J. Bridikis,
E. Venslauskas, L. Zybuka, L.
Leone, A. Vensky, K. Urbonas,
F. M. Warner, S. Kroski, A.
Patapas, A. Seštokas, A. Vir-
bilijus, S. Klimas, J. Butienas,
J. Rameika, J. Varnas, V.
Pėdėcevičius, S. Dule, F. Karpa-
vičia, A. Žemaitis, D. Jonušas,
P. Roteris, V. Basius, A. Pet-
ronis; smulkių surinkta depar-
tamente, kur Pagojis dirba, ir
kitos smulkios aukos — \$16.25;
priimta auka nuo SLA. 105 kp.,
Dayton, Ohio, \$10.00. Viso
aukų suplaukė tuo laiku
\$120.00, kurios tapo perduotos
Pagojų šeimynai.

Komitetas taria visiems au-
kavusiems širdingą ačiū!
D. Jonuša — sekr.

PROTOKOLAS

SLA. 1-mo apskrčio, 21-mo su-
važiavimo, įvykusio 26 d. spe-
lio, 1924 m., Norkevičiaus sve-
tainėje, Mahanoy City, Pa.

Suvažiavimą atidarė apskri-
čio pirmininkas Ant. Staniškis,
11:30 val. ryte, paskirdamas
mandatų priėmimui Joną Sta-
niškį ir V. J. Mikeliūną. Laikė
peržiūrėjimo delegatų mandatų,
pirm. A. Staniškis pakviečia
SLA. Prezidentą St. Gegužį pra-
tarti keletą žodžių ir suvažiavu-
sius delegatus. Prezidentas Ge-
gužis trumpoje prakalboje pa-
geidavo, kad kuopos, kurios
priklauso prie pirmo apskrčio,
pasidarytų veiklesnės ir skait-
lingiau lankytųsi į apskričio
suvažiavimus. Pabaigus Prez.
Gegužinį kalbėti, komisija pra-
nėša, jog suvažiavime dalyvau-
jančia sekanti delegatai nuo seka-
mų kuopų:

13 kp., Minersville, Pa. —
Jonas Rusiackas ir K. Arminas.
23 kp., Shenandoah, Pa. —
A. Staniškis, J. F. Staniškis,
A. Žilinskas, A. Šaukevičius ir
P. Čebatorius.

45 kp., McAdoo, Pa. — Jonas
Stalgaitis, Vincas Labutis.
73 kp., Pottsville, Pa. — K.
Viežialis.

164 kp., Frackville, Pa. — K.
Makauskas, V. Bacvinka.
311 kp., Mahanoy City, Pa. —
St. Gegužis, V. J. Mikeliūnas, J.
Miliunas, P. Kasparas, J. Grei-
mas, J. Aleksynas.

204 kp., Tamaqua, Pa. —
Vincas Petkevičius.
241 kp., Kulpmont, Pa. —
Vincas Varnelis, Stasys Alek-
sas, Juozas D. Taunins.

Viso atstovų pribuvo 22, nuo
8 kuopų.
Pirmininku šiam suvažiavimui
išrinktas Ant. Staniškis,
sekretorium A. Šaukevičius.

Pirm. Ant. Staniškis prane-
ša, kad turi pagaminęs dienot-
varkį šiam suvažiavimui, kuris
po perskaitymui tapo priimtas.
Sekretorius perskaito proto-
kolą praeito suvažiavimo, kuris
vienbalsiai priimtas.

Apskričio valdybos raportai:
pirm. Ant. Staniškio raportas
priimtas, sekr. A. Šaukevičiaus
raportas priimtas, išdinkimas J.
F. Staniškis perskaito savo ra-
portą ir praneša apie išduotą sto-
vį — raportas priimtas; išduoda
raportą organizatorius A. J.
Banišauskas ir praneša, kad
sutvėrė naują kuopą Pottsville,
Pa. — raportas priimtas su
padėka už gerą pasidaravimą
del apskrčio ir visos organiza-
cijos.

Suvažiavimas pageidauja,
kad apskrčio suvažiavimai bu-
tų šaukiami dviem mėnesiais
pirm suvažiavimo įvykimo, kad
kuopos turėtų laiko prisirengti.
Taipgi suvažiavimas nutarė,
kad apskrčio suvažiavimai bu-
tų šaukiami ne tik per „Tėvynę“,
bet ir per atvirutes. Pa-
gaminti tam tinkamas atvirutes
palikta apskrčio valdybai.

Suvažiavimas pageidauja,
kad kuopos ir apskritys ką nors
veiktų del agitacijos. Palikta
apskričio valdybai, kad ji su-
rastų ką nors tinkamo ir pra-
neštų kuopoms, arba šauktų
kuopas į darbą.
Organizatoriui A. J. Banišauski
užmokėta bila už dar-
bą organizavime SLA. kuopų—
\$10.50.

Rinkimas apskrčio valdybos
sekančioms metams. Išrinkta:
pirmininku Ant. Staniškis, sek-
retorium K. Arminas, išdinku
Jonas Staniškis, organizatorium
A. J. Banišauskas.

Apskričio finansinis stovis.
Nuo balandžio 27 d., 1924 m.,
iki 26 d. spalio, 1924 m., išde-
buvo \$180.63.

Per šį suvažiavimą sumokėjo
šios kuopos:
73 kp., Pottsville, Pa., už 1924
m. \$1.30.

204 kp., Tamaqua, Pa., už
1924 m. \$9.00.

Viso pasidaro \$190.93.
Tą dieną išmokėta organiza-
toriui A. J. Banišauski išlaidos
\$10.50.

Pinigų apskrčio izde lieka
\$180.43.

Sekantis apskrčio suvažiavi-
mas nutarta laikyti paskutinį
sekmadienį sausio mėnesio,
1925 m., Pottsville, Pa.

Suvažiavimas uždarytas 1:30
val. po pietų.
Pirmininkas — Ant. Staniškis,
Sekretorius — A. Šaukevičius.

NEKROLOGIJA.

A. † A. Jonas Žintikas,
narys SLA. 195 kuopos iš
Cedar Point, Ill., pasimirė rug-
sėjo 20 d., 1924 m. Velionis
buvo ištikimas SLA. narys, to-
del labai gaila netekus tokio
draugo.
Paliko dideliu nuliudime sa-
vo žmoną ir vieną brolių.
Lai buna lengva jam ilsėtis
šaltoje žemėje!

Koresp.

A. † A. Jonas Kukštas,
narys SLA. 185 kp., Indiana
Harbor, Ind., pasimirė spalio 26.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis buvo laisvas ir gyve-
no laisvai, nevarždamas savo
minčių. Bet, rodos, prieš pat
mirštant ligoninėj turėjo pas-
kutinius patepimus nuo katali-
kų kunigo. Ir buvo palaidotas
su bažnytinėmis apeigomis šv.
Kazimiero kapinėse spalio 29 d.
Keli žodžiai kaslink laidotu-
vių. Kaip minėjau, velionis bu-
vo laisvas ir prigulėjo prie lais-
vų draugijų, tad mirus Klubas
norėjo palaidot laisvoje kapinė-
se. Bet prašant jo seserei ir
švogeriui, kad būtų laidotas su
bažnytinėmis apeigomis ir
Kazimierines kapines, kur jo
brolis jau ilsis, Klubas ir su-
tiko. Ir koks vargas bus vo-
ko prisprašė, kad priimtų
bažnyčią. Davatkos kuone iš-
proto išėjo, ketino bažnyčią iš-
griaut, šaukia, rėkia, kaip tai
esą galima leist bedievių į šven-
tą vietą. Išspradžių ir kunigas
nenorėjo priimti, bet kad pra-
nešė iš ligoninės, jog velionis
yra gavęs „paskutinį“ patepi-
mą, tai kunigas sutiko leis
bažnyčią; bet davatkos vis nerū-
mavo ir susirinkusios prie baž-
nyčios visai, šukavo. Bet kunig-
as neklausė davatkų lermo,
darė kas jam priguli ir dar pa-
sakė pamokslą, ragindamas ir
kitus, kurie nepriklauso, kad
priklausytų prie tokių draugi-
jų, kurios taip iškilmingai paly-
di.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis buvo laisvas ir gyve-
no laisvai, nevarždamas savo
minčių. Bet, rodos, prieš pat
mirštant ligoninėj turėjo pas-
kutinius patepimus nuo katali-
kų kunigo. Ir buvo palaidotas
su bažnytinėmis apeigomis šv.
Kazimiero kapinėse spalio 29 d.
Keli žodžiai kaslink laidotu-
vių. Kaip minėjau, velionis bu-
vo laisvas ir prigulėjo prie lais-
vų draugijų, tad mirus Klubas
norėjo palaidot laisvoje kapinė-
se. Bet prašant jo seserei ir
švogeriui, kad būtų laidotas su
bažnytinėmis apeigomis ir
Kazimierines kapines, kur jo
brolis jau ilsis, Klubas ir su-
tiko. Ir koks vargas bus vo-
ko prisprašė, kad priimtų
bažnyčią. Davatkos kuone iš-
proto išėjo, ketino bažnyčią iš-
griaut, šaukia, rėkia, kaip tai
esą galima leist bedievių į šven-
tą vietą. Išspradžių ir kunigas
nenorėjo priimti, bet kad pra-
nešė iš ligoninės, jog velionis
yra gavęs „paskutinį“ patepi-
mą, tai kunigas sutiko leis
bažnyčią; bet davatkos vis nerū-
mavo ir susirinkusios prie baž-
nyčios visai, šukavo. Bet kunig-
as neklausė davatkų lermo,
darė kas jam priguli ir dar pa-
sakė pamokslą, ragindamas ir
kitus, kurie nepriklauso, kad
priklausytų prie tokių draugi-
jų, kurios taip iškilmingai paly-
di.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarnavimus del
savo buvusiojo draugo. Velio-
nis nebuvo turtingas, bet gyve-
no kaip ir kiti darbininkai iš
savo rankų darbo. Buvo neve-
dęs.

Velionis mirė staiga. Gimęs
Lietuvoj Tauragės apskr.,
Šviečknės parapijoj, šiaulių
kaime. Paliko nuliudime seserį
Marijoną ir švogerių Liekus,
Chicago. Velionis buvo 40 me-
tų amžiaus, Amerikoje pragyve-
no apie 25 metus. Prigulėjo
prie SLA. 185 kp. ilgoką laiką,
taipjau prigulėjo prie L. P. D.
Klubo per 20 metų ir buvo tve-
rėjas minėto Klubo, ir numerį
turėjo pirmą. Darbuodavo
del draugijų kiek išgalėdamas.
Velionis buvo labai ramaus bu-
do, todėl buvo visų mylimas.
SLA. 185 kp. ir L. P. D. klubas
nupirkė gražius gyvūnų gėlių
vainikus ir palydėjo visi nariai iš
namų į kapines ir atidavė kuo-
geriausius patarn

Amerikos Lietu- viai, Darbo Žmonės!

(Tąsa nuo 2 pusl.)

darvyti pasiūlė savo „globą“. O ką tai reiškia? Ugi direktorium pastatyti kuniga geresnius mokytojus išskeldinti, moksleiviuose įvesti „drausmę“ ir sistematingą šnipavimą, žodžiu, paversti taip rimtą švietimo įstaigą dar vienu „kriščiūnų“ kromeliu, kursai gaminantį paklusnius „Dievui ir tėvynei“ vaikėzus, be kokio susipratimo, be kokios platesnės nuovokos, koki išėina iš „Žiburio“ bei „Saulės“ gimnazijų. Žinoma, Realės gimnazijos laikytojai su tokia „globa“ nesutiko, na ir buvo jiems atimta keletas dešimčių tukstančių metinės valstybės skiriamos pašalpos.

Kuo gi Realės laikytojai atsakė į šį Ministerijos žygi? Ugi griežčiausiu protestu bei kreipimuosi į pažangiąją visuomenę nenulienkti klerikaliskai priespaudai, bet savo galia savo pastangomis išlaikyti tą vienintelę tikrą švietimo keliu einančią ir laisvą nuo viduramžių pelėsių aukštesniąją mokyklą Mariampolės Realę gimnaziją.

Bet žodžių, protestų negana, reikia darbu visa paremti ir įvairios Lietuvos pažangiosios visuomenės organizacijos ėmėsi Realę gimnazijai ruošti vakarus, rinkliavas, skirti procentą iš savo nuolatinių pajamų, kalbinti kitus tuo keliu eiti ir t. t.

Neatsiliko ir socialistinė studentija, nes puikiai suprato reikalo svarbą, taipogi suprato, kad šiuo smurtu „kriščiūnų“ bando savo jėgas, savo apetitus ir čia nusileidus, jie griebsit naujų žygių ir darbo Lietuvos gyvenimas virst viduramžių inkvizicijos laikų gyvenimu.

L. U-to Stud. Socialistų Draugija tarus griežtą protesto žodį stveriasi organizuoti Mar. Realę gimnazijai rinkliavą Kaune ir provincijoje, statyti planų ruošimui vakarus, viešųjų paskaitų ir kitokių pramogų, kad tik suradus kiek daugiau lėšų Realę Gimnazijai. Taip suprantama Realės gimnazijos reikalai Lietuvoje.

Liet. U-to Stud. Socialistų Draugija, kurios žymia narių dalį sudaro Mariampolės Realės gimnazijos auklėtiniai, tiki kad ir Amerikos šviesesnieji žmonės puikiai supras gimnazijos reikalus, dar gyviau ir su didesniu įnirtumu pasmerks tą dabartinį Lietuvos šeiminingų — klerikalų žygį ir žodžiu bei darbu gelbės kovoti su tamsybių apatstais.

Šiandien Mariampolės Realę Gimnazija, kaip žymiausia aukta klerikalų priespaudos ytin reikalinga pagalbos. Atėmimas gimnazijai pašalpos sudarė mokytojams nepakenčiamas pragyvenimo sąlygas, taipogi senai pradėtas namų statymas ir gana lėtai eina pirmyn. Reikalinga žut but gelbėti. Realinei gimnazijai. Tatai supranta ir tvirtina Realės gimnaz. mokytojai su laikytojais (Lietuvos Mokytojų Prof. Sąjunga), tatai privalo suprasti kiekvienas progresyvus žmogus, kaip šioje taip ir anoje Atlanto vandenyno pusėje. Tad į darbą laisvę ir šviesą mylintis žmonės! Į kovą su klerikalizmu bei vergijos nešėjais už tikrai gražią ir žmonišką darbo Lietuvos ateitį.

Lietuvos Universiteto Studentų Socialistų Draugijos vardu:

- S. Kuzminkas, valdybos pirmininkas.
- Baltrušaitis, sekretorius.
- L. Šmulskštys,
- P. Čepėnas, valdybos nariai (Antspauda).

LIETUVIAI AMERIKOJE

RACINE, WIS.

Spalio 26 d., 3 val. po pietų, Turner Hall, įvyko bendrai visų prie T. M. D. Wisconsin valstijos apskrčio priklausančių kuopų suruoštas programos, šokiai ir išlaimėjimai. Programą išpildė Milwaukee T. M. D. 60 kuopos „Dailės Ratelis“ su lošdamas šiuos veikalus: „Gailia Usų“ — komedija, „Lietuvos Giriose“ — vaizdas ir „Vedusių Meilė“ — juokai. Dainuota šios dainelės: „Plauk dainelė plauk“, „Rožės“ — angly kaimo; „Ilgėsis Lietuvos“, „Nemunas“, „Myliu Lietuvą“, „Rutų darželyje“. Deklamuota „Senas nevedęs“, „Kaip mergina renkasi vaikina“. Šokla „Arabic“ šokis. Programas užbaigtas giedant visai publiškai Lietuvos Himną. Pirmo programo priimta rezoliucija reikale atvadavimo Lietuvos sostinės Vilniaus.

Užsibaigus programai tęsėsi šokiai iki 11 val. nakties. Laidė šokių leista išlaimėjimams Dr. Vinco Kudirkos raštai, kuriuos laimėjo S. Beržienė — viešnia iš Milwaukee ir „Kulturos Istorija“ — teko vietiniam Mykolui Vijuoniui. Buvo skrajojanti krasa ir sykiu duota daugiausiai gavusiems atviručių dovanos. Taigi p-lė Adolfinė Radavičiūtė gavo pirmą dovaną — karolius, antrą — Lucija Balčaitytė veidrodi, trečią — S. Beržienė saldinių dėžutę. Iš vyrų laimingas buvo kenoshietis — p. Kelpėas, kuris gavo tvirtą tautišką pypkę ir visa kas prie jos reikalinga. Visas parengimas užbaigta tvarkiai ir gražiai 12 val. nakties.

Prie šio programo suruošimo ir sutraukimo skaitlingos publikos visos kuopos dirbo — neiatsiliko ir jauna So. Milwaukee T. M. D. kuopa — atvyko trys kupini automobiliai svečių. Daug dalyvavo ir kaimynų kenoshietis. T. M. D. apskrčio gryo pelno liko \$130. Tėvynainiai pasiryžę dirbti sutartinai ir toliaus labai apšvietos.

Visi nariai patenkinti gauta knyga „Iš tamsios praeities į šviesią ateitį“. Gavę nariai didelį veikalą „Pasaulio Istorija“ tris tomus dar labiau iš širdies pamylė T. M. D. ir su visu atsidavimu del T. M. D. darbuosis, kad kas metai išleidot svarbius laisvo pasaulinio mokslų veikalus — knygas. Dabar Wisconsin valstijoje T. M. D. apskritis turi penkias T. M. D. kuopas ir tikimės sutverti mažiausiai dar dvi kuopas, būtent Sheiboigan, Wis. ir Port Washington, Wis. Jei taip energingai apskritis veiks ir toliau, tai lengvai galima sudaryti iki 10-ties kuopų. Kai kurių kolonijū veikėjai įpratę atsišaukiantis rašyti, kitus tėvynainius kvieisti prie darbo, bet patys mažai veikimu atsižymi. Mūsų Wisconsin valstijos, veikėjų tokie ausistatys: mažiau kalbėti, visai nesibarti tarpe savęs ir sutarime, vienybėj veikti.

Matydamos mūsų rimtą, pasekmingą veikimą labai T. M. D. neužsisleis ir didesnės kolonijos, nes nenorės būti užpakaly mažesnių. Tuo būdu prašdys visose lietuvių kolonijose gyvensis veikimas, o kur veikiamą, ten ir nauda yra. Mes visi savo veikimu papildysime T. D. M. išdą ir Centro Valdų, tai tuomet nereikės dejuoti, kad nėra dolerį. Tuomet ji prašys narių, kad duotumem patarimus, kokių mes knygu reikalaujame is tokios bus numas parupintos. Tatai visų viena pareiga: savo kolonijoje didinti T. M. D. kuopoj narių skaitlių ir imtis gyvai be per-

traukos veikti. Savo rimtu veikimu apšvietos delei pergalėsime visus priešus.

M. Kasparaitis.

SO. BOSTON, MASS.

Sekmadieny po pietų, 9 d. lapkr., Lietuvių salėje, iniciatyva A. L. T. Sandaros 7-tos kp. įvyko So. Bostono lietuvių masmitingas Vilniaus atvadavimo ir vilniečių šelpimu reikalui. Susirinkimas vienbalsiai pasiuntė pareiškimą Lietuvos valdžiai, kad jina nebutų taip kantriai nuolanki Lenkijai, kaip kad buvo iki šioliai. Autų vilniečių, šelpimui sumesta \$78.50. Vienas tik dosnusis autotojas — Antanas Ivas aukavo 50 dol.

Susirinkimą vedė p. Paulauskas. Pirmuoju kalbėtoju buvo Dr. Jakimavičius. Daktaras papasakojo, kad vietos lietuviams reikia aktyviai dalyvauti Amerikos gyvenimo vietiniam judėjime ir kartu padėti veikti ir Lietuvos reikaluose kaslink Vilniaus atvadavimo iš po lenkų jungo.

Po Daktaro kalbos p. F. Morkus, žinomas Brooklyno solistas, padainavo dvi dainas solo. P-lė Bratienaitė jam akompaniavo. Gerb. Morkus dainavo, rodosi Bačiulio kompozicijas. Jo dainavimas klausytojų sužavėjo, nes jo balsas jau gerokai išlavintas ir natūraliai tvirtas.

Antru kalbėtoju buvo gerb. Ivas. Jisai apibūdino Lietuvos valdžios apsnudimą kaslink Vilniaus atvadavimo. Jisai nurodinėjo, kad Lietuvos valdžia atsidavus Dievo valiai ir nieko neveikia Vilniaus atvadavimo reikalui ir taipgi net ir Ameriką atsiuntė tokį atstovą, kuris, vieton veikti ką nebut delei Lietuvos, tik ponauja ir sau ramiai sėdi — Vašingtone. Sulig p. Ivo, tai šio momento Amerikos lietuvių uopu puldytojais delei Lietuvos rėmimo esanti pati Lietuvos atstovybė Vašingtone ir Lietuvos „kriščiūniska“ valdžia.

Po p. Ivo kalbos dainavo solo Miko Petrausko auklėtinis — kompozitorius Bačiulis. Jisai sudainavo viso net tris dainas. Vėliaus buvo priimtas pareiškimas ir protestas Lietuvos valdžiai. Po to buvo rinkta aukos. Trečiu kalbėtoju buvo „Sandaros“ redaktorius p. Tulo veikalus — knygas. Dabar Wisconsin valstijoje T. M. D. apskritis turi penkias T. M. D. kuopas ir tikimės sutverti mažiausiai dar dvi kuopas, būtent Sheiboigan, Wis. ir Port Washington, Wis. Jei taip energingai apskritis veiks ir toliau, tai lengvai galima sudaryti iki 10-ties kuopų. Kai kurių kolonijū veikėjai įpratę atsišaukiantis rašyti, kitus tėvynainius kvieisti prie darbo, bet patys mažai veikimu atsižymi. Mūsų Wisconsin valstijos, veikėjų tokie ausistatys: mažiau kalbėti, visai nesibarti tarpe savęs ir sutarime, vienybėj veikti.

Matydamos mūsų rimtą, pasekmingą veikimą labai T. M. D. neužsisleis ir didesnės kolonijos, nes nenorės būti užpakaly mažesnių. Tuo būdu prašdys visose lietuvių kolonijose gyvensis veikimas, o kur veikiamą, ten ir nauda yra. Mes visi savo veikimu papildysime T. D. M. išdą ir Centro Valdų, tai tuomet nereikės dejuoti, kad nėra dolerį. Tuomet ji prašys narių, kad duotumem patarimus, kokių mes knygu reikalaujame is tokios bus numas parupintos. Tatai visų viena pareiga: savo kolonijoje didinti T. M. D. kuopoj narių skaitlių ir imtis gyvai be per-

traukos veikti. Savo rimtu veikimu apšvietos delei pergalėsime visus priešus.

musų minioms reikia duoti jau kas nors rimtesnio iš realio gyvenime. Taigi paskaitos kai kartas gali duoti rimtų davinų, nes per jas galima duoti publiškai rimtų padarimų, pamokinių, kaip savo sveikatą užlaikyti, kaip gyvenimą pagerinti.

Reporteris.

DETROIT, MICH.

Spalių 26 d., Lietuvos Moterų Globos Komiteto vietinis skyrius buvo parengęs gražų vakarą su šokiais, Lietuvių svetainėje. Publikos atsilankė skaitlingai — visi pažangesnieji Detroito lietuviai.

Vakarėlio vedėjas p. K. Šnuolis ir Dr. J. Jonikaitis trumpai pakalbėjo. Turėjome orkestą, kuri pagriežė daug lietuviškų šokių. Nuo viso ko atspindys buvo tautiškas, malonus. Tas svečius labai patenkino; visur reikėsi draugiškumas, matėsi linksmų veidai ir girdėta išsireiškimų, kad butų puiku tankiaus kruvon sueiti, parengiant panašų vakarėlių.

Vakaras buvo rengtas Lietuvos našlaičių naudai. Kad tam tikslui padarius daugiau pelno komitetas buvo išleides tikietų laimėjimui dovanų. Dovanos buvo gautos nuo sekantių veikėjų: Dr. J. Jonikaitis \$10 vertės, p-nios O. Račkauskienės \$10 vertės ir p-nios Motuzienės ir Strazdienės po \$5.00. Tikiečių daugiausiai išpardavė šie asmenys: p. Račkauskienė už \$23.00, p. K. Šnuolis už \$22.75, p. M. Strazdienė už \$18.00, p. M. Overaitienė už \$12.50 ir Dr. J. Jonikaitis pirkio už \$12.50.

Dovanas išlaimėjo šie: pirmą Dr. J. Jonikaitis, antrą F. Ivanauskiūtė, trečią p. Valeika, ketvirtą K. Klemarauskas. Pelno nuo vakaro liko \$112.50, iš kurios atėmus dar tulas lėšas liks apie \$100.00 persiuntimui Lietuvon, našlaičių šelpimui.

Pasekmės vakarėlio labai puikios. Visuose pasiliko noro tokiems parengimams ateityje dar daugiau pasidarbuoti. Reikia tikėti, kad ir tolimesnė L. M. G. Kom. parengimai duos dar geresnių pasekmių, tikiai butų geistina, kad jie tankiau įvykių, nes taip pasidarbuodami nemažą pagalbą Lietuvos našlaičiams duotumem, prie to ir mūsų pačių draugijiniai ryšiai stipresni pasilaikytų.

K.

KENOSHA, WIS.

Kurie praeitais metais esame dalyvavę bent viename „Dailės Choro“ koncerte, visi prisimename to choro gražų harmoningą dainavimą. Ne kas kitas šios apylinkės lietuvius taip išjudino prie darbo, pridavė lietuviškos dvasios, kaip tik kenoshietis SLA. 212 kuopos „Dailės Choras“ su savo gražiai skambančiomis — žavėjantiomis liaudies dainelėmis. Jis numis padarė tvirtais nepergaliamais lietuviams dvasioje.

Šis „Dailės Choras“ visą laiką lavinosi dailės srityje, ne tik dainų, bet yra sudaręs iš 20 ypatų stygų orkestrą. Šitie dailės mylėtojai dirbo ir vasaros laiku, tykiai, niekam apie juos nežinant, lavinosi ir dabar jie yra pilnai prisirengę stoti prieš publiką ir ją linksminti. Pirmu sykiu šiame sezone išėina su visu smarkumu lapkričio 23 d. 6 val. vakare politiką ir apšvietą skaitys pp. Šliakys, Tulus ir kiti.

Matome, kad So. Bostono lietuviai pradeda demonstruoti rimtą darbą — paskaitas rengti. Lietuvių minioms politiškos prakalbos, partijų-partijėlių agitacija pakarto. Užtai šiandien lietuvių politiški susirinkimai buna neskaityti, ne žiurint kas juos nerengtų. Lietuvių tarpe smulkios propagandos ir agitacijos darbuotė atgyveno savo laiką. Dabar atvykę, viena dailės mėgėjus

paremsime, o antra busime pilnai patenkintais iš jų gražių dainelių ir naujo orkestro.

Kenoshietis draugas.

SO. OMAHA, NEBR.

Šiomis dienomis apledo mūsų miestą, So. Omahos lietuvių koloniją, vietos lietuviams žinoma veikėja Katrė Junevičienė (Uvick). Gal kas pasakys, kam reikia apgailestauti, kad viena moteris jau bus mažiau ir iš 2—3 šimtų lietuvių moterų tik vienos netekimas, tai mažas nuostolis del vietos lietuvių. Užtai, vieni apgailestauja, kvi neturėsime apšvietoje ir kulturos dirvoje darbuotojos. Kiti, tamsybės apokai džiaugiasi tuomi, nes nori, kad tik sparčiau prapultų iš lietuvių tarpo progresyvių veikimas.

Nuo 1914 m. K. Junevičienė pradėjo viešai darbuotis vietos lietuvių tarpe, netik pati lavinosi ir švietėsi, skaitydama naudingas knygas ir laikraščius, bet ji savo žinojimu nesigalėjo su už save mažiau suprantančiais broliais ir sesutėmis pasidalyti, padėti jiems švietis. Vargiai atrastum, kad prie pažangiųjų draugijų neprigulėtų ir su gerais sumanymais ir darbais ar auka Junevičienė nebutų prisidėjusi.

Bene iš pirmiausiai buvo mylimiausia jos draugija, tai SLA. 87 kuopa, kurioj ji prigulėjo ir darbuosi nuo pat SLA. 87 kuopos susitvėrimo. Netik vietos lietuvius yra dideliais buriais prikabinusi prie SLA. 87 kuopos, bet ir jos visa šeimyna prisirašė. Beto, Junevičienė buvo SLA. 87 kp. ilgiausius laikus valdyboje — išdininke.

Mylėdama apšvietą prigulėjo taip jau prie T. M. D. 17 kuopos ir čionai taipgi nemažai padėjo darbo ir energijos. Nerkartą prisidėdavo vietos T. M. D. 17 kp. merdėti, net apie likvidaciją manyta, tai tuomet p. Junevičienė šokdavo darban, kad padauginus kuopą nariais ir padarius ją gyva.

Jos iniciatyva ir kitų moterų pagalba buvo čia susitvėrusi šviesos Moterų Draugija ir užsibrėžusios tikslą pačios švietis ir kitas sesutes traukti prie savęs švietimo darbe. Jų užsibrėžtas tikslas buvo praklinus ir remtinas, bet jos negalėjo to

atsiekti delei jėgų stokos ir todėl draugija kiek pagyvenus be laiko užgeso. Vienok šviesos Moterų Draugija nemirtingai paminklą paliko, paaukudamos šiemet didelį pluoštą pinigų — \$125 Mariampolės Realei Gimnazijai pastatymui namų.

Gerb. Junevičienės nusistatymas buvo tautininkų progresyvių pusėje ir ji buvo karšta rėmėja Lietuvos nepriklausomybės kurimo kovoje ir daug pasidarbavo aukų rinkime įvairiems Lietuvos reikalams. So. Omahoj Junevičiai išgyveno 24 m. Pažindami mokslo vertę, išleido savo sunų advokato mokslus. Ir advokatas J. Junevičia (Uvick) pradėjo tarpe lietuvių darbuotis ir kelti lietuvių tarpe supratimą ir žadino, kad lietuviai butų pažangūs, gyventų vienybėje. Dabar adv. Junevičius advokatauja Detroit, Mich.

Nesena p. Junevičienės jauną dukrelę išvažiavo į Chicago,

nes čia, Omahoje, tokios mokyklos nėra kokios pageidavo p-lė Junevičiūtė. Del tos priežasties ir p. Junevičienė išvažiavo apsigyventi į Chicago.

Užtai jos geri draugai, SLA. 87 kuopa ir T. M. D. 17 kp. buvo paruošiusios išleistuvių vakarėlį 18 d. spalio. Tik gaila, kad neviešai buvo rengiamas vakarėlis, tai negalėjo visi vietos lietuviai žinoti. Minėtų draugijų valdybų nariai kalbėjo ir apgailestavo netekimą geros darbuotojos SLA. 87 kuopoje ir visuomenės labai. Taipgi linkėjo darbuotis jai ir Chicagoje tarpe lietuvių. Atsisveikinant kalbėjo ir pati gerb. Junevičienė ir ragino pasilikusius neužnusti, bet švietis, darbuotis ir progresuoti kiek galint vienybėje tarpe savęs. Kalbėtoja baigdama savo kalbą, dar prisiminė reikalą kiek kas gali paaukoti paremimui Lietuvos progresyvių apšvietos (Tąsa ant 7 pusl.)

STRAIPSNIS 98.
KAIP GALIMA IŠVENGTI AKLUMO, KURTUMO IR AMŽINO IŠKRYPIMO.

Reikia imti didžiausias atydos plaunant kudukio akis, ausis, nosį ir gerklę. Nors svarbu šituos organus švaroje užlaikyti, bet lygiai svarbu nepažeisti bevalant. Rekomenduojame didžiausį švelnumą. Nevartokite aštrių miltų ar tirpinių. Del ačiakių apvalymo užtenka paprasto borakso tirpinio, gaunamo aptiekioje. Tą patį galima vartoti ir nosies bei gerklės. Jei akys, ausys, nosis šluostomi su skuduru, tai reikia imti minkštą ir sterilizuotą. Aptiekioje gaunama sterilizuota bovėna geriausia tinka. Kokią materiją nevartoti nerekir jos vartoti du sykiu. Mazgogant akis, vartok vieną švarų šmotuką kiekvienai akei paskyrium, ir ne dažyk į tirpinį, bet pilk skystimą ant

skeptos. Taip pat reikia mazgoti ir ausis, gerklę ir nosį. Bukite tikri, kad rankos jusų švários pirmu čiupinėjus materiolus.

Jei bile minėtų organų pasirodo rausvumas, tinimas arba puliai, nebandyk jų pats gydyti — bėgk pas gydytoją, arba nuėsk kudukį į despensariją, ar sveikatos centrą. Juk žinia, kad nieko nežinau kas išaukė tokius dalykus; todėl negali nei jų gydyti. Iš to gali kilti akumas ar kurtumas jei neprisiringsi tuoj šauktis medicinos pagalbos. Gydytojas gali kur kas daugiau gero padaryti jos pradžioje negu kada ligu jau pasiekė žiaurų laipsnį. Yra tam tikri iškrypimai, kurie gimstant lieka nepatėmyti, kaip stabokjė ir šašai. Yra rimta klaida leisti tokius dalykus pramitus, pasitikint, kad kudukis išaugs. Pasirodavymus su gydytoju tokiats atvejais nedaro jokios bledies. Jei gydyną dėdi toliau, tai reikia tam kompetentiško daktaro pritarimo.

Kaip Savo Kudukius Apsaugosi.

Ar esi vienas iš tų, kad tiki, kad nedapenėjimas randama tik pas biednuomenę tenementuose? Tikrai vesti tyrinėjimai parodė, kad tarpe milijono mokyklos vaikų New Yorke tik 17 nušimtis pirmos klasės ku no padėty. Turtingi kudukiai ir biedni kenčia nuo šio. Gali buti kad apie tave visur yra nedapenėty, ne gerai penimų vaikų, bet amatai pavojaus. Nedapenėjimas laipsniškai sauardo visą kūną, bet delto, kad dirba tokiu slaptu būdu, jo vaisių nesimato neatydžiai akiai, iki jau pervelu.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitė atydžiai ir pasidėk atėičiai.

№1253

№1687

DYKAI SETAS GUZIKUČIŲ

už 75 Leibelius

DYKAI GERA PYPKĖ

už 65 Leibelius

SPECIALIS PASIULYMAS

Star ir Magnolia Pieno

Jei išrašysi šio apgarsinimo kuponą ir nuėsi jį į arčiausią dovanų krautuvę, žemiau nurodytais antrašais, arba prisisiimsi mums, tai gausi Paveiksluota Dovanų Katalogą ir ypatingą dovanų kortą, kuri skaitysis už 10 leibelius. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkejo duodant 40 ar daugiau leibelius. Bile mūsų Dovanų Krautuvė apmokės šita kortą su bile kitais leibeliais nuo šitu blediniu. Jei Tamstos mieste nėra krautuvės apmokėjimui šitu leibelii ir Ypatings Dovanų kortos, tai prisiusk juos į The Borden Premium Co., 44 Hudson St. kartu su numeriu dovanos iš Paveiksluota Dovanų Katalogo, ir mes ją prisiusime jums be iškačių.

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street
netoli Duane Street
434 West 42nd Street
netoli Ninth Avenue
1427 Third Avenue
netoli 80th Street

BRONX, N. Y.
578 Courtlandt Avenue
netoli 150th Street
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
netoli 4th Avenue

LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue
netoli 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
netoli Newark Avenue

„Kalėdų Šventėms Taupykit Leibelius del Brangių Dovanų.“

KUPONAS

Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.
Date: November 21, 1924.
Šis kuponas turi buti perkeistas į 15 dienu nuo virš paduotos datos ant Specialiūs Dovanų Kortos.

Vardas No.12
Adresas I.ith.

ŽMONIŲ SVEIKATA

MOTINOS IR DUKTERYS.

Prancijoj ir nekuriose kitose pasaulio šalyse stovi stovyla narsios prancūzų moters Joanos iš Arko. Ši prasta mergaitė, susijudinta savo tautiečių nelaimėmis, pagelbėjo išliuosuoti juos iš svetimo jungo. Šiandien ji nėra skaitoma vienu tik savo šalies išgelbėtoja. Šiandien Joana reprezentuoja moterį, turinčią perapektyvą į gyvenimą, moterį, kuri ieško progos atlikti savo pareigas, kad pagerintų pasaulį. Kur tik jos stovyla randasi, ji visuomet žiūri pirmyn, iš jos akių šviečia tikslas ir jos veidas parodo didelio atsikimo norą. Nors ir duklė penkioliktojo amžiaus karų apsinkintos Prancijos, vienok ji šandien perstato dvidešimtojo amžiaus moterį, norinčią imti dalyvumą pasaulio darbuose.

Visos tos moters, kurios nori būti naudingomis, ir tegul nesiranda nei viena, kuri nenorėtų, turi pirmiausiai užsitikrinti sau gerą sveikatą. Be jos viskas kita būtų veltui. Šiandien, dar prie visų šeimyninių pareigų, atdaros durys į dirbtuves ir ofisus. Yra daug progų, kuriose moterys gali lenktyniuoti su vyrais ir tas tikrai galima, jei turi sveikatą, tvirtą kūną ir sveiką protą. Nežiūrint kiek prityrimo nebūtų, tas prityrimas turi mažai vertės, jei jis nestovi ant geros sveikatos pamato.

Gera sveikata yra daug svarbesnė motinystės žvilgsniu. Nėkuriose karų ištariotose Europos šalyse daugiau, negu puse, vaikų miršta pirmuose amžiaus metuose. Tūkstančiai kitų pradeda gyventi sunkiose aplinkybėse, vien tik dėlto, kad motinos sveikata sunaikinta valgio neturėjimu, pervargimu ir persidirbimu taip, kad ji negali savo mažyčiui duoti tinkamo maisto. Sveika ir linksma motinystė priklauso labai daug nuo sveikų moterų. Fizinė sveikata kudiškystėje yra geriausias pamatas sveikoms moterims. Tai turta, kuriuomi galima didžiulius! Turint sveikatą galima drąsiai žengti prie didžiųjų pasaulio darbų. Su sveikata motinystė yra pasitiktina ateities viltis.

Tautos ateitis priklauso daugiausiai nuo vaikų. Šių dienų vyrai ir moterys gali spręsti, koki bus vyrai ir moterys, kurie sudarys rytojais pasaulį. Moteris gali, užsilaikydama sveika ir sujungdama savo gyvenimą su vyru, kuris yra fiziniai sveikas, duoti savo vaikams pilną sveikatą.

Moteris sudaro namus. Ji gali spręsti, ar jos namai tiktai vieta, kur žmonės valgo ir miega, ar vieta, kur jos šeimyna ir draugai randa nuraminimą, įkvėpimą ir simpatiją. Tikra moteris dalinasi su vyru atsakomybėmis ir priduoja daug gero savo vaikams ir visuomenei. Jos vyras ir vaikai ją myli ir priglobti jai su-

malonumu. Amerikai vystantės, moterys lošė labai svarbią rolę. Trys šimtai metų atgal, kuomet žmonės pradėjo didesniais skaičiais vykti Amerikon, moterys palaikė jų viltis. Dalinosi su vyrais visais jų pavojais. Laikė Naminio Karo, Šiaurės ir Pietų namuose, ligonbūčiuose ir karo laukuose, moterys ėmė dalyvumą rinktai ir drąsiai.

Šiandien proga moterims vystytis ir jų gabumais priglobti tvirti geresnį pasaulį, yra daug didesnė negu bent kada buvo. Pirmu syk viso gyvenimo durys joms atdaros. Jos dabar laisvos išsirinkti sau rolę, kurią loš pasauliniame darbe. Nežiūrint kokia rolė tai būtų, sveikata reikalinga. Jungtinių Valstijų Viešos Sveikatos Biuras, Washingtone, yra išleides šešiolikos puslapių brošiūrę užvardintą „Sveikos, Linksomos Moteris (Healthy, Happy Womanhood)“. Tą brošiūrę galima gauti veltui pareikalavus iš to Biuro.

SLOGOS.

Paprastos slogos, nežiūrint kur jos nebūtų, galvoj, ar krutinėj, yra užkrečiamos. Šis faktas gal nustebins visus, kurie mano, kad slogos yra iš priežasties kokių sušlapimo, vėjo užpūtimo, arba oro atmainos, ar kito kokio dalyko.

Beveik visi žino kas tai yra perai ir kad tam tikri perai atneša visas užkrečiamas ligas. Vienok ir slogos paeina nuo perų lygiai taip pat, kaip plaučių uždegimas, difterija ir kokliušas. Taipgi, tokiu pat budu plečiasi. Jei paklaustum, koks dalykas labiausiai pereina per žmonių rankas, tai atsakytumete, kad pinigai; bet yra dar kitas dalykas — žmonių seilės. Jei netikėtai, tai saugokit kitus, arba geriau, pats save. Pastebėk kiek sykių dedi pirštus prie burnos ir paklausk savęs — „kur tie pirštai pirma buvė“? Gal jais čiupinėjai durų rankeną ir nutrynei seilę kurią kitas ten pirmiau palikė. O gal jais buvai pačėmęs paišėlį, kurį kitas buvo burmon įsidėjęs. Greit pastebėsi kaip lengvai galima užsikrėsti kito seilėmis.

Apart pirštų yra kitokių budų, kuriais galima slogas gauti. Žiūrėk kuomet kitas kosti ar čiaudi, ir matysi kad iš jo burnos išeina kažkoks drėgnumas, kuris kebliauja kelias pėdas per orą. Jei stovėtum prieš kosiantį ar čiaudintį, pats įkvėptum perus kurie tuom karstu išeina iš sergančio burnos ir nepoigam pats turėtum slogą.

Nesenai, laikraščiuose buvo rašoma, kad Rusijos valdžia užgynė rankomis sveikintis ir bučiuoti, nes tokiu budu ligos plečiasi. Vienok yra tiek daug budų, kuriais ligos plėtojasi, kad jų sulai- kymui negalima pavartoti valdžios uždraudimo. Yra tik vienintelis kelias — kiekvienas iš mūsų laikykim

sau omeny, kad neužkrėtus kitų.

Ant galo, atmenant, kad pagauti slogas ir užsikrėsti slogomis, reiškia tą patį dalyką, todėl niekuomet nepamiršk, kad slogos yra užkrečiamomis slogomis.

F. L. I. S.

LIETUVIAI AMERIKOJE

(Taša nuo 6 pusl.)

įstaigų. Buvo leista nubalsuoti kam aukoti ir didesnė pusė nubalsavo, kad aukos surinktos būtų sunaudotos apšvietos įstaigai — Mariampolės Realei Gimnazijai. Aukų viso surinkta \$12.10. Pinigai įduoti pačiai p. Junevičienei, kurios ji pasiūlysi Lietuvon iš Chicago.

O spalio 19 d. vakare, susirinkus į Junevičių namus nemažam svečių būreliui su automobiliais, kad palydėjus p. Junevičienę į stotį, SLA. 87 kp. finansų raštininkas J. Popika, prabilo į svečius, paprašydamas, kad paaukotų ir del Lietuvos Socialdemokratų, kurie kovoja, kad išliuosavus Lietuvos liaudį iš kunigijos tamsybės spąstų. A. Poškus taip jau patvirtinančiai paaiškino reikalingumą aukoti ir pradėjo rinkti aukas. Kaip bematant surinkta ir Lietuvos socialdemokratams 17 dol. aukų ir pasiūsta Lietuvon.

Taigi p. Junevičienės išleistuvės iš So. Omahos vietos progresyvių lietuvių pažymėtos tinkamai, su aukomis Lietuvos liaudies švietimui.

A. A. Zalpis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

E. Pulokui, Brooklyn, N. Y. Ir antro polemikos rašinėlio su p. Verba „Tėvynė“ nedėsimė. Kaip sakėme pirmiau, Tamstai nieko naujo nepasakote apart to, kas buvo pasakyta atsakyme SLA. 245 kp. sekretoriaus p. Urbono, kuris jau tilpo „Tėvynėje“. Taipgi šis incidentas yra pasenęs ir neverta atgavinti del jo organe ginčus. Ant galo, neturime tiek laiko, kad perrašinėti tokias ilgas polemikas. Sulig Tamstos reikalavimo rašinėlius grąžiname.

J. Miliauskui, McKees Rocks, Pa. Tamsta savo ilgoje polemikoje daugiau vėdi agitaciją už ginamą draugiją ir kolioji sau nepatinkamus žmones, negu paaiškinti tikrąjį dalykų stovį. SLA. organas ne tam leidžiamas, kad vedus agitaciją už kitas draugijas ir jame kolioji kam nors nepatinkamus žmones nevieta. Sulig Tamstos reikalavimo rašinėlį grąžiname.

A. P. L. A. 2 kp. rezolucijos komisijai. Tamstų protesto rezolucijos, kurioje, vietoje paaiškinti dalykų stovį, piktai baratės ir net diktuojate, kaip SLA. organas „Tėvynė“ turi būti vedamas, netalpinsime. Suprantate patys, kad SLA. organas pašalinių draugijų diktatūros priimti negali. Rašinėlį paliekame Redakcijos archyve.

Bell Phone 5316
DR. E. G. KLIMAS

Jau sugrįžo iš Europos ir vėl praktikuoja mediciną poseno-vei žemiau telpančio adresu.

Ofiso valandos:
Savam ofise nuo 8:30 val. iki 10 val. ryte; nuo 6 val. iki 8 val. vakare.

Samaritan Ligoninė, medikacijai klinikoje, nuo 12 val. iki 1 val. po pietų.

Northeastern Ligoninė, vaikų džiuvos klinikoje, antradieniais nuo 3 val. iki 5 val. po pietų. Kitais reikalais pasitarimas su lig. sutarties.
538 E. Allegheny Ave., PHILADELPHIA, PA.

SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATūros IR MOKSLO LAIKRASTIS, EINA KAS ŠESTADIENIS.

Kaina metams Jung. Valstybėse \$2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

„Varpas“ yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratinės Lietuvos ir Lietuvių reikalus.

Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk „Varpą“. Siųsk pinigus šituo adresu:

„V A R P A S“,
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalaukit Musų 1925 m. Knygų Katalogo.

DIRVA

Mokslu. Literatūros ir Politikos Savaitraštis
Išėina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00
Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA“

3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
„Dirvos“ Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

VIENYBĖ

Liaudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ komplektus, turi namuose turta, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros turta didėja eilėmis. apsakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos. Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ,

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotą Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išėivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsaksysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TEVYNĖS“ ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievaratos (Komedija) 20c.
Darbiniųjų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu pusl. 102 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais 2.00
Susiprato — pusl. 64 20c.
Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už
pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UZ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija .. 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai
lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis.
Pusl. 1,274. Kaina \$10.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetu, kvartetu, chorų, etc.
Eglė (žalčių Karalienė) \$10.00
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas 75c.
Liet. Dainos \$1.50
Birutės arija 30c.
Pasaka (Dramatiška daina) 80c.
Kanklės 1920 m. \$2.00
Aras, kvartetas 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

AIŠOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdarose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Visiems žinotina.

Siomis dienomis atsibuna New Yorke. 425 Lafayette St. (ties E. 8 St. ir 4 Ave.), Bur-nos Igienos ir Sveikatos Paro-da. Paroda prasidėjo šio mėn. 10-tą dieną ir tęsis iki gruodžio mėn. 5-tos dienos. Atdara kasdien nuo 10 val. ryto iki 11 val. vakaro. Penktadieniais iki 5 val. vak. Sekmadieniais už-daryta. Kalbamąjį Parodą surengė Didžiojo New Yorke Dentistinių Draugijų Sąjūdis. Ši paroda, kiekvienam svarbi, tiesiai, nepavalduojama tuomi, kad ten pavyzdžiais, modeliais, braižiniais ir kitokiais būdais rodoma svarba burnos igienos (švarumo) ir abelno žmogaus sveikatos. Ten taipgi buna skaitoma lekcijos iš sveikatos srities bei dėstoma sveikatos užlaikymo principai.

Be to, kiekvienam norinčiam, dovanai apžiurima burna bei dantys ir pasakoma, kokio padėty jo ar jos burna randa-si. Kiekviena ypata, turinti tikrai gerus natūralius dantis, priimama kandidatu kontestan-t, kuriame parodai pasibaigus, bus duodama 500 dolerių vertės dovana savininkui geriausių natūralių dantų.

Nei vienas nesigailės atsi-lankęs.

Dr. A. Petrika.

SLA. Prezidentas Patenkintas Worcesteriečiais.

Lapkričio 12 d., grįždamas iš Worcester, Mass., SLA. Pre-zidentas S. Gegužis užsuko ir į SLA. Centrą ir čionai praleido visą dieną, atlikdamas kai ku-riuos organizacijos reikalus, delei kurių reikia vesti platūs susirašinėjamai su Centru ir tai negalima tinkamai visko išsiaiškinti. Kadangi gerb. Gegužis važinėjo Worcesterin, Mass., su SLA. 57 kuopos rei-kaiais, kurioje ėjo byla svar-biais finansiniais ginčiais ir jis buvo kviečiamas tame kuopos susirinkime pirmsėdžiauti, kuriame buvo prasikaltusieji na-riai teisiami, kaip to reikalauja SLA. konstitucija, todėl prie progos prisiminė ir apie savo įspūdžius iš Worcesterio.

Gerb. Gegužis pilnai paten-

kintas worcesteriečiais SLA. darbuotojais. Negana, kad gerb. Prezidentas worcesterie-čių SLA. darbuotojų iškilmin-gai priimtas su puikia vakarie-ne, surengta jo priėmimui, bet ir pati 57 kuopoj bylos eiga buvusi rimta ir tas svarbus susirinkimas buvo gana ramus ir tvarkingas. Taipgi gerb. Gegužis yra tos nuomonės, kad ir Worcesterio SLA. 57 kuopoj vaidams padarytas gals su susikurimu Worcesteri nau-šios SLA. kuopos. Dabar galės jau abi kuopos ramiai darbuo-tis labai savo narių ir visos or-ganizacijos. Jam teko susitikti su abiejų kuopų darbuotojais ir patyrė, kad kaip vieni, taip ir kiti pasiryžę kuosmarkiau-siai dirbti SLA. labai ir apie vaidus nei viena pusė nei nema-no.

Tos pat dienos vakare gerb. Gegužis išvyko į namus, pilnai patenkintas savo kelione.

Poniai Gugienei Lietuva La-bai Patinka.

Lapkričio 12 d. atsilankė „Tėvynės“ Redakcijon ką tik sugrįžusi iš Lietuvos Ameri-kos lietuvių dainininkė ponia Nora Gugiene. Paklausus kaip jai patinka Lietuva, atsakė: „Lietuva man yra netikėtu malonių siurprizu. Niekuomet nesitikėjau, kad Lietuva būtų tokiu malonių ir stebėtinai gra-žum kraštu. Lietuvoje gyven-ti daug ramiau, smagiau ir links-miau, negu Amerikoje. Visus gyvenimo patogumų trukumus, koki yra Lietuvoje sulyginus su Amerika, atstoja pilnai ki-tos Lietuvos gyvenimo savy-bės, kurių Amerikos gyvenime nėra ir lietuviams niekuomet nebus.“

Taip taip apie Lietuvą atsi-liepia ponia Gugiene, kuri yra gimusi ir augusi Amerikoje. Taipgi ji tikrai pasiryžusi grįžti atgal Lietuvon sekamą pavasa-rį ir tikisi prikalbinti ir savo vyvą — adv. K. Gugį važiuoti Lietuvon pastoviam apsigyve-nimui. Ypač poniai Gugienei labai patinka Lietuvos prastųjų žmonių širdingumas ir svetin-gumas.

Atsilankė Svečiai.

Lapkričio 14 d. atsilankė

„Tėvynės“ Redakcijon žymi S. L. A. darbuotoja ponia P. Pet-raitienė, seniaus gyvenus Chi-cago, Ill., o dabar gyvenanti Dowagiac, Mich. Kaip buda-ma Chicagoje ponia Petrraitienė daug dirbo SLA. organizacijoje, budama net SLA. 2-ro apskri-čio pirmininke, taip ir dabar ji pasiryžus dirbti SLA. labai. Ji pasiryžusi sutverti SLA. kuopą ir dabar jos gyvenamoj vietoj, nors ir nėra daug lietuvių toje apylinkėje. Ji savo energingų pasidarbavimų tikisi sutraukti visus tos apylinkės lietuvius į SLA. ir tuo tikslu pasiėmė iš SLA. raštinės reikalingos me-džiagos naujos kuopos sutvėri-mui. Taigi laimingo pasiseki-mo darbuotis SLA, labai!

Taipgi tą pat dieną atsilankė Redakcijon ir brookliniškieji svečiai: Dr. A. Petrika ir p. S. Jankauskas.

Įvairios New Yorke Žinios.

— Miesto kontrolierius Craig tikrina, kad pereiniais metais miestas išmokėjęs arti miliona dolerių kokiems tai nežino-miems „ekspertams“ už niekam nežinomus „specialius patarna-vimus“. O tarpe 1918 ir 1923 metų išmokėta už tokius „spe-cialius patarnavimus“ arti trys milijonai dolerių. Šitas kontro-lieriaus Craig žygis labai su-nervavo nekuriuos miesto val-donus ir delto politikieriai da-bar pešasi.

— Pereitą savaitę Harriman National Bankas nusipirko ka-vaiką žemės prie Penktos Ave-nue, New Yorke, už kurią mo-kėjo po \$304 už ketvirtainę pė-dą. Buvo laikai, kuomet, sa-koma, visa New Yorke sala bu-vo nupirkta už 36 dolerius, o šiandien New Yorke pėda žė-mės kainuoja \$304.

— Paašikėjus republikonų partijos laimėjimas rinkimuo-se, pinigučiai tikrai nori paro-dyti, kad Amerikoje prasideda „geri laikai“. Per pastarųjų dešimt dienų New Yorke fi-nansiniam centre buvo neapsa-komas judėjimas su įvairių kompanijų akcijomis, kurios žymiai pradėjo kilti. Per tą laiką net 18,717,732 akcijų pe-rėjo iš rankų į rankas vis su geru uždarbiu pardavėjams. Bet juk niekas nei neabejojo,

kad republikonų partijos laimė-jimas rinkimuose piniguo-čiams reiškia gerus laikus. — New Yorke Valstijos Sek-retorius tikrina, kad Didžiam New Yorke La Follette-Weeler rinkimų kampanijai gauta \$29,412.63, kurių beveik visi ir išleisti agitacijos reikalams. Bet dar geriau padarytų tas

ponas sekretorius, jei jis pas-kelbtų kiek gavo ir kiek išlei-do demokratų ir republikonų partijų agitacijai laike pereitų rinkimų kampanijos. Sakoma, kad gražios mote-ries pakuždomis išstartas žodis yra garsesnis už garsiausį šauksmą paprastos moteries.

NEUŽMIRŠKIT SA-VIŠKIŲ LIETUVOJE SIŪSKITE JIEMS KALĖ-DŲ DOVANAS

Dabar yra laikas siųsti Kalėdines dovanas Jusų tėveliams, senoms močiutėms, likusioms vienoms be Jusų, broliams, sesutėms ir abelnai gimintėms ir draugams.

The Pennsylvania Exchange Bankas (buvęs Baltic States Bankas), kuris jau įsigijo sau vardą netik Ame-rikoje, bet ir Lietuvoje už savo teisingą ir greitą patar-navimą, pasiūsi greitai ir Jusų pinigų litais ar doleriais, siunčiamus Jusų gimintėms kaip Kalėdų švenčių dovaną.

Čia paduodam savo kursą, kuris yra pigus ir su pil-na garantija, kad Jusų pinigai, pasiūsti per The Penn-sylvania Exchange Banką, nebus, nes Bankas atsako už tai savo kapitalu, kuris siekia jau pervirš 2,000,000.00 dolerių.

LITŲ KURSAS:

Table with 4 columns: Litų suma, \$ kursas, Litų suma, \$ kursas. Rows include 50, 100, 200, 300, 400 litų and 500, 600, 700, 800, 900, 1,000 litų.

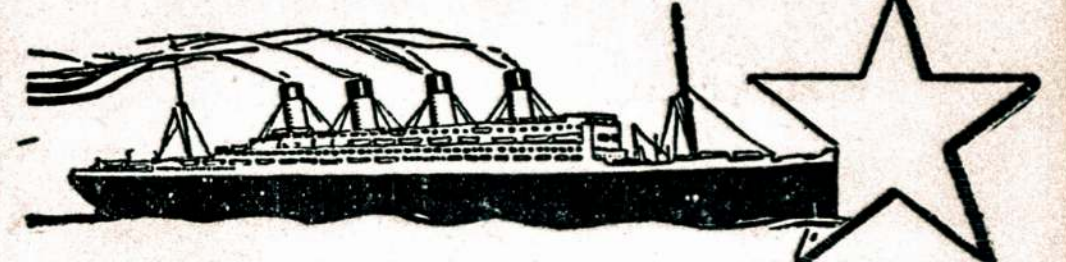
Už dolerines perlaidas iki \$400, persiuntimas \$1.50; virš \$400 — 4% nuo siunčiamos sumos. Ant stambė-nių sumų, kaip doleriais taip ir litais, duodame specialų kursą.

Siunčiant perlaidas kabeliais, reikia primokėt 75c. prie kožnos perlaidos. Telegramu pasiūstos perlaidos išmokamos bėgyje 3-4 dienų.

Taip pat siunčiame pinigus ir į visas pasaulio dalis ir parduodam laivakortes ant visų linijų.

The PENNSYLVANIA EXCHANGE Bank, 294 Eighth Ave., New York City.

ISPILDYKITE SAVO SAPNUS IR PRALEISKITE KALĖDAS su savo senais draugais LIETUVOJE

White Star Line

Po vadovyste WICTOR P. KOLASINSKAS Greitas, Milžiniškas, Puikus Laivas

OLYMPIC iš NEW YORKO Gruodžio 6

Pasažieriai iš vakaro gali lipiti laivan Trumpa jurės kelionė per Angliją Trečia klasa į Piliavą \$106.50, į Memelį \$107.00

Kreipkitės prie vietinio agento arba: WHITE STAR LINE 1 Broadway NEW YORK, N. Y.

"VILNIS"

LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRASTIS, DU-SYK SAVAITINIS LAIKRASTIS, 8 PUSLAPIŲ.

Išleina Utarninkais ir Pėtnyčiomis. VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiūrėjimui siunčiame veltui. VILNIES prenumeratos kaina Amerikoje: me-tams \$3.00; pusei metų \$1.75; Chicagoje ir užrubežij, metams \$3.50; pusei metų \$2.00.

VILNIS, 3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK "AMERIKOS LIETUVIŲ"

Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietu-viui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, e turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvi. perdavinėt knygas ir gražias laiškam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS" 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Telegrafinės Pini-gų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siunti-mo sistemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiūsti pinigų savo gimintėms Lietuvoje trumpiau-siu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius tele-gramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIE-NOS pasiūnia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS. Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių iš-mokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlai-dos:

Table with 3 columns: Litų suma, \$ kursas, Litų suma, \$ kursas. Rows include 100, 200, 300 litų and 400, 500, 600, 700, 800, 900 litų.

Money orderius re'kia pirkti ant vardo:

Naujienos, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis "TEVYNEJE".

EXTRA DIDELIS NUPIGINIMAS VISI ŠIE 50 NAUDINGŲ DALYKŲ VERTES \$35 TIK UŽ \$10.95. Advertisement for a large sale of various household items.

AUKSINIS KONTESTAS \$600.00 DOVANŲ! Advertisement for a gold contest with a prize of \$600.

"SANDARA" 327 E Street, So. Boston, Mass. Advertisement for a contest or promotion.